Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 132 (6. 621) 1988 йил 9 июнь, пайшанба Баҳоси 3 тийин

XIX

Янгиланиш йўлидан

Илғорлар сафида

● Шаҳримизнинг Оҳангарон шоссесида 1250 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биноси қад кўтармоқда. Бу икки қаватли замонавий усулда қурилаётган мактабга 33 синфхона жойлашади.

«Главташкентстрой»нинг 159-тресги 8-қурилиш бошқармасига қарашли Владимир Рассказов бошчилик қилаётган комплекс бригадаси аъзолари объектни ўз муддатидан олдин фойдаланишга топшириш учун ғайрат билан меҳнат қилишаяпти.

50 қурувчини ўз сафига бирлаштирган бригада коллективининг ҳар бир аъзоси турдош касбларни ўзлаштириб олишган. Бу иш соатидан унумли фойдаланишда қўл келмоқда. Коллектив пудрати кунлик нормани 15—20 процент орттириб бажариш имкониятини яратди. Бундан ташқари бригадада иш сифати яхшиланди, электр энергия ва материаллар тежами ортди, технологик интизом мустаҳкамланди.

Бригаданинг В. Шуваров, В. Хе, К. Мирдадаев сингари илғор қурувчиларининг Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш ҳақидаги ташаббуси коллектив томонидан қизғин қўллаб-қувватланди. Графикдан икки ҳафта ўзиб ишлаётган бунёдкорлар коммунистлар анжумани кунигача пландан ташқари икки минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилишди.

● Тошкент тепловоз депосининг Шавкат Рўзиметов бригадаси ўзаро социалистик мусобақада бир неча йилдан бери пешқадам ўринлардан бирини эгаллаб келади.

«Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини 12-беш йилликнинг уч йиллик план-топшириқларини бажариш билан кутиб оламиз» шиори остида ишлаётган коллектив куни-кеча яна бир муваффақиятни қўлга киритди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 6 июнь куни бўлган мажлиси XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилди.

Партия ташкилотлари, меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг партия конференциясига Тезисларини қизғин муҳокама қилиш авж олиб кетганлиги таъкидланди. Коммунистлар, меҳнаткашлар партиянинг қайта қуриш йўлини маъқуллаб, Марказий Комитетнинг Тезисларда баён этилган платформасини қўллаб-қувватлаб, КПСС ролини оширишга, партия турмуши ва ижтимоий ҳаётни янада демократиялашга, ошкораликни кенгайтиришга қаратилган кўпгина таклифларни илгари сурмоқдалар. Сиёсий бюро партия комитетларига, КПСС Марказий Комитетининг бўлимларига жойлардан тушаётган таклифлар конференция кун тартиби масалаларини муҳокама қилишда инобатга олинишини ва унинг қарорларда акс этиши учун бу таклифларни умумлаштиришни ташкил этишни топширди.

Мажлисда мамлакат социал-иқтисодий тараққиётининг шу йил беш ойи якунлари кўриб чиқилди. КПСС-нинг XIX Бутуниттифоқ конференциясини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган меҳнат коллективлари ўз фаолиятларини активлаштирганликлари таъкидланди. План топшириқлари асосан бажарилди. Миллий даромад 5 процент кўпайди. Бу кўзда тутилган ўсиш суръатидан бирмунча юқоридир. Умуман саноат ва барча халқ хўжалик комплекслари белгиланган марраларга чиқди. Саноат ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларидаги корхоналарнинг кўпи тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтганлиги пировард натижалар ва сифат кўрсаткичларига ижобий таъсир кўрсата бошлади. Маҳсулот етказиб бериш интизоми яхшиланмоқда. Ижтимоий меҳнат унумдорлиги 6 процент ошди. Қишлоқ хўжалигида чорва ва парранда харид қилиш кўпайди. Экономика тараққиётининг социал йўналиши кучаймоқда. Уй-жойлар ва социал-маданий соҳа бошқа объектларини фойдаланишга топшириш суръатлари сезиларли тарзда ўсиб бормоқда. Кўпдан бери биринчи марта товар обороти плани бажарилди.

Айни вақтда бир қанча халқ хўжалик комплекслари ва тармоқлар ишидаги мавжуд камчиликлар секин бартараф этилмоқда, янги хўжалик механизмининг афзалликларидан тўла фойдаланилмаяпти. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, асосий фондларни янгилаш суръатлари етарли даражада эмас. Маҳсулотнинг давлат буюртмасида кўзда тутилган бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмади. Ҳали ҳам маҳсулот етказиб бериш интизоми суст — саноат корхоналарининг 15 проценти тузилган шартномаларга кўра мажбуриятларнинг бажарилишини таъминламадилар. Буларнинг ҳаммаси меҳнат коллективлари иши нормал мароминнинг бузилишига олиб келмоқда. Аҳолининг бир қанча турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, товарлар ва хизматларга бўлган талабини қондиришда қийинчиликлар сақланиб қолмоқда.

Партия, совет ва хўжалик органларининг энг муҳим вазифаси, деб таъкидланди мажлисда, барча бўғинларда иш даражасини янада ошириш, хўжалик юритишнинг янги формалари ва методлари очиб бераётган имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш негизида экономика тараққиётидаги ижодий тенденцияларни мустаҳкамлаш, социал тараққиётнинг белгиланган марраларига сўзсиз эришиш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини оширишнинг пойдевори сифатида экономика равнақини жадаллаштиришни таъминлашдан иборат. Қолган корхоналар ва бирлашмаларни ҳам тўла хўжалик ҳисобига ўтказишга пухта тайёргарлик кўриш зарурлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро АҚШ Президенти Р. Рейганнинг СССРга расмий визити чоғида М. С. Горбачев бажарган ишни ва олий даражадаги Совет — Америка музокаралари якунларини тўла маъқуллади.

Олий даражадаги Москва учрашуви халқаро ҳаётда йирик воқеа бўлди. Эндиликда икки томонлама муносабатлар ва жаҳон сиёсатининг барча асосий муаммоларини қамраб олаётган Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги сиёсий мулоқотнинг теранлашиб бораётганлиги мазкур учрашувнинг бош якуни бўлди. Совет — Америка мулоқоти иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг узоқ муддатга мўлжалланган равнақи учун амалий пойдевор қўяр экан, бу муносабатларни нормал, соғлом ўзанга ўтказишга, уларнинг барқарорлиги ва келажакда қандай бўлишини олдиндан билиш даражасини оширишга хизмат қилади.

Москвадаги музокараларнинг якунлари СССРнинг реализмга, янгича сиёсий фикрлашга асосланган халқаро майдондаги йўли тўғри танлаб олинганлигини тасдиқлади, бу йўл КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейин танлаб олинган ва партия XXVII съезди қарорларида мустаҳкамланган эди.

Собитқадамлик билан ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфланган куч-ғайратлар туфайли қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш соҳасида яна олға силжишга эришилди. Москвада ратификация ҳужжатларининг айирбошланиши — ўтган йилнинг декабрь ойида имзоланган ўртача ва камроқ олислик Совет ва Америка ракеталарини тугатиш тўғрисидаги Шартномани кучга киритди, бу Шартнома — СССР ва АҚШнинг икки турдаги ядро қуроллари йўқ қилиб юборилишини кўзда тутадиган тарихда биринчи халқаро битимдир, бу битимнинг кучга кириши ядро қуролсиз дунёни барпо этиш амалда бошланганлигидан дарак беради.

Ракетадан мудофаа Шартномасининг сақланиши шароитида стратегик ҳужум қуролларини камайтириш, Европада оддий қурол-яроғлар ва қуролли кучларни қисқартириш, ядро синовларини чеклаш ва тўхтатиш, химиявий қуролни тақиқлаш муаммосининг бир қанча жиҳатлари юзасидан позицияларнинг яқинлашуви олий даражадаги учрашувда қайд этилди.

Учрашувда маҳаллий можароларни бартараф этиш муаммосининг батафсил муҳокама қилиниши ёндашувлар ва баҳолардаги мавжуд катта тафовутларга қарамай, можароларга жалб этилган барча томонларнинг қонуний манфаатларини назарда тутиб, сиёсий воситалар билан адолатли қарорларни топиш юзасидан СССР билан АҚШнинг амалда ҳамжиҳатлик қилиши учун реал имкониятлар борлигини кўрсатди.

Музокаралар чоғида иккала томон ўзаро фойдали савдо-иқтисодий муносабатларни кенгайтиришга, турли соҳаларда алоқалар, мулоқотлар ва айирбошлашларни ривожлантиришга, инсонпарварлик муаммосига оид рўй-рост ва амалий мулоқотни йўлга қўйишга кўмаклашиш ниятида эканлиги таъкидланди. Равшанки, бундай мулоқот бир-бирларининг ички ишларига аралашишга уринмасдан, амалий, муҳолифсизлик асосига қурилиши керак.

Мажлисда Москвадаги музокаралар Совет — Америка муносабатларидаги умумий муҳитни соғломлаштириш имкониятларини кенгайтирди, умуман халқаро муносабатларда қулай сиёсий иқлимни вужудга келтиришга ёрдамлашди, деб ишонч билдирилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Коммунистик партия ва Совет давлати ички ва ташқи сиёсатининг баъзи бошқа масалаларини ҳам муҳокама қилди.

ЗАМОНДОШИМИЗ

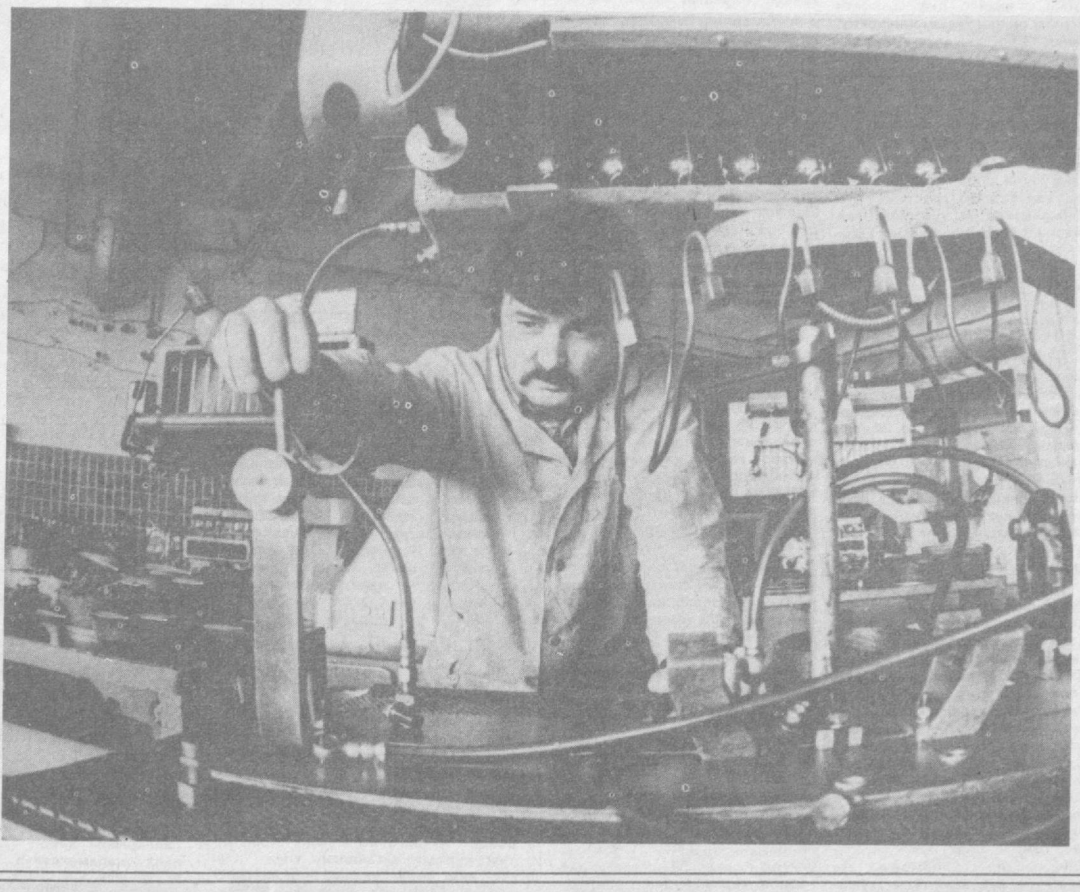

Гўзаллик — меҳнатда

Комилжон гўзаллик ҳиссини жуда эрта туйди. Сабаби, унинг оиласи — ишчи оиласи эди. Табиийки бундай оддий, меҳнаткаш оилаларда фарзандлар дарров пул, бойлик топишга эмас, энг аввало ҳалол меҳнат қилишга ўргатилади. Комилжонга ҳаёт гўзаллиги меҳнатда эканлигини жуда ёшлигидаёқ сингдиришда отаси муҳим роль ўйнади.

Нурмат ака ўзига талабчан киши. Ҳар бир ишнинг ўз вақтида ва кўнгилдагидек бажарилишини яхши кўради. Комилжонни ҳам ёшлигидан шу одатга ўргатди. Камтарлик, камсуқумликни ҳам отасидан ўрганди.

Ҳалол, меҳнатчи одам ҳеч қачон: «Бугун планни 150 процент қилиб бажардим!» деб кўкрагига урмайди, куч-ғайратим кетиб қолади, деб сояга қочмайди.

КПСС Марказий Комитетининг Тезислари оила аъзоларининг кўнгилларидаги гаплар бўлиб чиқди. Ота-боланинг баҳслашуви тугамайди.

— Қара, қанақанги дадил гаплар айтилибди! — деса отаси, фарзанди: «Ахир, ҳозир ошкоралик даври-да» деб фахрланади. Нурмат ака очиқ ошкоралик, демократия чуқурлашгани, адолат тантана қилаётганини ўз бошидан кечирган, эшитган ва кўрган воқеалар тимсолида ҳикоя қилиб беради.

«Узагропром»га қарашли тажриба-ремонт заводида слесарь бўлиб ишлаётган Комилжон Раҳимов ҳозир қайта қуриш ишига муносиб ҳисса қўшяпти. Унинг Совет Армияси сафидан қайтиб келиб шу ерда ишлаётганига ҳам мана ўн йилча бўлиб қолди, армиядан олдин ҳам шу корхонада ишларди.

Ҳозир иш сифатида ўзгариш сезилмоқда. Буни отаси ҳам таъкидлайди. Ахир, Нурмат ака техника назорати бўлимида катта назоратчи бўлиб ишлайди-да. Тайёрланаётган маҳсулотлар сифати қанчалик яхши бўлса, ишлаб чиқариш самарадорлиги ошса, шунчалик ишчи-хизматчиларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам ошмоқда.

Коллектив ва эл ичида обрў қозонишнинг ўзи бўлмайди. Обрўнинг ҳам 99 проценти меҳнатдан, фақат меҳнатдан иборат эканини мамлакатимизда ошкоралик даври очиб ташлаган фактлар ҳам яққол тасдиқлаб турибди.

Ҳ. ИКРОМОВ.

СУРАТДА: Комилжон Раҳимов.

Т. Каримов фотоси.

КПСС Марказий Комитети Тезислари — умумхалқ муҳокамасида

Менга сўз беринг

Туб ислоҳотларни кутмоқдамиз

Аввал хабар қилганимиздек, «МЕНГА СЎЗ БЕРИНГ» рубрикасига келаётган хатлар сони тобора ортиб боряпти. Қўнғироқлар ҳам тинмайди. Меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига Тезисларини қизғин муҳокама қилиб, чуқур ва атрофлича ўрганаётганликларини изҳор этмоқдалар. Бу бежиз эмас, албатта. Улар ҳаётимизнинг барча жабҳаларини қайта қуришга қаттиқ киришганликларини ана шу даъватлари билан маълум этмоқдалар. Бинобарин, «Конференция муҳокамасига қўйилаётган масалалар партия ва мамлакат учун ҳаётий аҳамиятга эгадир. Қилинган ишларга реалистик баҳо бериш, эришилган натижаларга жиддий танқид ва ўз-ўзини танқид асосида таҳлил позицияларидан ёндошиб, қабул этилган қарорлар қандай бажарилаётганини билиб олиш, биринчи галда эътибор берилишини талаб қилаётган масалаларни ўткир қилиб қўйиш, ижобий тажрибани ўзлаштириш, олға томон бундан буёнги ҳаракат истиқболини белгилаб олиш лозим бўлади».

Ана шулар ҳақида ўйлаб турган пайтимда телефон жиринглаб қолди.

— Алло, эшитаман...

— Мен «Ташсантехгазмонтаж» тресги партия комитетининг секретари Акмал Жўраевич Аҳмадхўжаев бўламан. «Менга сўз беринг» рубрикаси остида берилаётган одамларнинг очиқ-ойдин фикр-мулоҳазалари жуда маъқул бўляпти. Мен ҳам ўз фикрларимни сизлар билан ўртоқлашмоқчи эдим.

— Марҳамат. Биз савол берайликми ёки ўзингиз гапираверасизми!

— Аввал ўзимнинг умумий фикримни айтмоқчи эдим. Кейин майли, савол-жавобга ўтсак. КПСС Марказий Комитетининг Тезисларини трестимиз коллективи ҳам ҳар томонлама ўрганмоқда. Айниқса, Тошкентдан борадиган делегатлар орасида бизнинг вакилимиз — газ пайвандчи, 1970 йилдан КПСС аъзоси Ботир Назаровнинг борлиги қувончлидир. Бундай бахт ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Биз коммунистларимизнинг энг яхшисини вакил қилиб жўнатаяпмиз. Коллективимиз унга жуда катта ишонч билдирди. Унга наказлар ҳам бердик. Балки конференцияда сўзга чиқиб қолса, коллективимизнинг фикрларини умумлаштириб айтса ажаб эмас. «Умуман қайта қуриш жамиятда принципиал, янги ғоявий-сиёсий вазиятни вужудга келтирди», дейилган гапларга тўла қўшиламан. — У реалликка айланди, кучайиб бормоқда, ҳар томонлама кенгайиб, жамият турмушининг барча қатламлари ва соҳаларини қамраб олмоқда». Шу жумладан, бизнинг фаолиятимизда ҳам қайта қуриш ўз аксини топмоқда.

— Акмал Жўраевич, КПСС Марказий Комитетининг Тезисларида партия ишини ҳам тубдан қайта қуриш ҳақида гапирилади. Шу жиҳатдан олганда, район партия комитетлари аппаратларини қайта тузиш вақти келмадимикан! Райкомлардаги тармоқ бўлимлар керакмикан! Улар корхоналарга қандай ёрдам кўрсатяптилар! Ёки фақат назорат қилиб боряптиларми! Сизнингча партия аппаратлари нима билан шуғулланиши керак!

— Менимча, партия ташкилотларининг ҳам ишини тубдан қайта қуриш керак. Ҳозир барча жабҳаларда умумлаштириш, бирлаштириш ишлари олиб бориляпти. Бу район ва шаҳар партия комитетлари фаолиятида ҳам акс этса ёмон бўлмасди. Қайта қуриш даврида партия аппаратлари фақат сиёсий-тарбиявий, идеологик ишлар билан шуғулланиши керак, деб ўйлайман. Хўжалик ишларига аралашмагани маъқул. Демак, биз партиянинг обрўсини оширишимиз керак. Тезисларнинг бешинчи банди тўққизинчи абзацидаги **«Партия ташкилотлари, аввало коммунистлар орқали ҳаракат қилиб ва одамлар билан иш олиб бориб, ҳар бир коллектив ўз зиммасига юклатилган вазифаларни тўла-тўкис бажаришига, ўз демократик ҳуқуқларини амалга оширишига эришишлари зарур»**, деган сўзлар менга жуда маъқул бўлди. Аммо ана шу жумлани бир оз конкретлаштиришга тўғри келади. **«Партия ташкилотлари, энг аввало коммунистларнинг активлигини ошириб, сўнг улар орқали ҳаракат қилиб...»** деб бошланса менимча анча мақсадга яқинлашган бўлинади.

— Айни пайтда коллективингиз янгича хўжалик шароитида ишлаяпти. Сиз етакчилик қилаётган партия комитети ана шу ислоҳотни амалга оширишда қандай амалий ёрдам кўрсатяпти!

— Ҳар қандай янгилик тўсиқларга дуч келади. Хўжалик ҳисобини жорий этиш борасида дастлаб гап борганида, айрим ишчилар ҳатто ваҳимага ҳам тушдилар. «Бўлди энди, ҳеч мири олмас эканмиз» деб қўл силтаганлар ҳам бўлди. Ана шундай пайтда трест коммунистлари яловбардорлик намунасини кўрсатдилар. Улар хўжалик ҳисобининг афзалликлари тўғрисида тушунтиришлар олиб боришди. Меҳнат коллективлари Советида, партия, касаба союз комитети йиғилишларида биз ишчиларга янгича хўжалик юритишнинг афзалликлари тўғрисида тушунтиришлар бердик. Трестимизнинг тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини бошқариш системасига ўтиши фаолиятимизни активлаштирди. Меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб этиш, демократия ва ошкоралик принципларини янада кенг тадбиқ этиш имкониятларини очиб берди. Хўжалик ҳисобини жорий этишда меҳнат коллективлари Советларининг роли каттадир. Лекин ҳали улар шу кун талаблари даражасида ишлашмаяпти.

— Коммунистлар аттестацияси тўғрисида қандай фикрдасиз!

— Албатта, бу масала конференцияда кўриб чиқилади. Унинг самараси катта. Аттестация партия сафларининг сифат составини яхшилашга, коммунистларнинг активлигини оширишга, сафларимизни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Бинобарин, Тезисларда таъкидлаб ўтилганидек: **«Партия ташкилотларининг очиқ йиғилишларида коммунистлар ишининг муҳокама қилиниши, уларнинг активлигини, ўз коллективлари жамоатчилик ҳаётига, қайта қуриш ишига шахсий ҳиссаларини оширишга хизмат қилади»**. Ҳозир баъзи жойларда коммунистларни бир йўла аттестация қилиш давом этаяпти. Менимча, ишга бошқача ёндошиш керак. Аввало пассив коммунистларни аттестациядан ўтказиш лозим. **Шунингдек, аттестация муддатлари тўғрисида конференцияда гап бўлиб ўтса яхши бўлар эди. Менимча, унинг муддатини бир мунча қисқартириш керак.** Бу партия сафини тезроқ поклашга, қайта қуриш ишига коммунистларни тезроқ жалб этишга, уларнинг фаолиятини активлаштиришга хизмат қилган бўлур эди. **Шу ўринда конференция қабул қиладиган қарорда алоҳида ана шундай банд бўлишини истар эдим.**

— Партиянинг сайлаб қўйилган органларини шакллантиришга ўзгартишлар киритишга тўғри келяпти. Бу ҳақда қандай фикрдасиз! Партия ишига кадрлар эгаллаб турган лавозимига қараб сайланмаяптимикан!

— Партия иши... Бу коммунист учун юксак ишонч, шон-шараф. Турғунлик йилларида партия ишига сайлаш унинг шахсий садоқатига қараб танланар эди. Албатта, бундан ошна-оғайнигарчилик, қариндош-уруғчилик, порахўрлик мустасно эмас. Эндиликда биз унга барҳам беришимиз керак. Қайта қуриш учун чинакам коммунистлар керак. Бундай коммунистларни биз чинакам беллашув орқали, коммунистларнинг номзодларини кенг муҳокама қилиш ва яширин овоз бериш йўли билан танлаб олишимиз керак. Мана биргина мисол. Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига делегатлар сайлаш ана шундай демократия асосида ўтди десак, муболаға бўлмайди. Бирор-бир лавозимга тайёрлашда кўпроқ коммунистларнинг номзодини қўйиш керак. Улардан энг яхшиси танлаб олинсин.

— Нега энди фақат коммунистларни деб ўйлайсиз! Партиясизларни ҳам лавозимли ишларга кўтариш мумкин эмасми!

— Бу анча мураккаб савол. Масалан ишлаб чиқаришда ўрта бўғин раҳбарликларига партиясизларни қўйиш мумкин. Аммо партия ишига коммунист бўлиши керак. Чунки у ўн баробар юқори масъулият билан ишлаши лозим. Бу билан мен партиясизларга ишонч йўқ демоқчи эмасман. Чунки коммунистнинг масъулияти доим юқори бўлган ва шундайлигича қолиши керак.

— Мана биз кўпинча коммунистлар активлигини ошириш керак, кўтариш керак, деб кўп гапирамиз. Ўзи аслида уларнинг активлигини қандай ошириш керак!

— Жуда ўринли савол. Партия ҳам худди шу талабни қўяяпти. Биринчи галда коммунистларнинг активлигини ошириш бошланғич партия ташкилотларига боғлиқдир. Энг аввало бошланғич партия ташкилотлари ўзларининг ишларини тубдан ўзгартиришлари, ҳар бир коммунистга партиявий топшириқ бериши ва уларни мунтазам назорат қилиб бориши керак. Ҳозирда ўтказилаётган коммунистлар аттестацияси ҳам шунга хизмат қилади. Партияга қабул қилишда ҳам биз ташаббускор коммунистларни кўпайтиришимиз керак. Ана шундагина фаолиятимизни янада активлаштира оламиз. Бунда албатта партия ташкилотининг секретари асосий ролни ўйнайди. У тиниб-тинчимас, ташаббускор, жонкуяр киши бўлиши керак. **Тезисларни ўқиб туриб, бир нарса хаёлимдан ўтди. Нега энди биз партия ташкилоти секретарлиги лавозимига танлаб сайлаб оламиз! Нима учун бу масалада ўз номзодини кўрсатиш практикасини қўлламаймиз. Тезисларда бу ҳақда ҳеч нарса дейилмаган. Менимча, раҳбарлик лавозимларига, партия ишларига ўз номзодларини тавсия этиш тажрибасини ҳам қўллаб кўриш керак.** Бу демократия принципларига мос келади. Эсимда, «Комсомольская правда» газетасида бир корхона директорлигига ўз номзодларини қўйган кишилар ҳақида ёзилган эди. Шулардан биттаси ўтди. Мана ҳозир бинойидек ишлаяпти.

— Турғунлик йилларида биз раҳбарлик лавозимларига тайёрлашда кадрнинг маънавий оламини ҳисобга олмас эдик. Шундайми!

— Шундай бўлган.

— Маълумки, қайта қуришнинг пировард натижаси жамиятни маънавий соғломлаштиришдир. Шу жиҳатдан олганда, раҳбарлик лавозимига ёки партияга қабул қилаётган кишининг маънавий томонларига эътибор бериш керак эмасми!

— Тўғри, биринчи навбатда унинг маънавий, сўнгра юксак ахлоқий-сиёсий, ундан сўнг ишчанлик фазилатларига қараш керак бўлади. Маънавий пок одам ҳеч қачон тубанликка юз тутмайди.

— Мени анчадан буён бир нарса ўйлантириб келади. — Район партия комитетлари, шаҳар, область партия комитетларида идеология бўйича секретарь лавозимига кўпинча аёлларни сайлаш «мода»га айланган. Балки бу лавозимга эркак киши лойиқдир. Қани бу ерда мантиқ!

— Гапингиз тўғри. Бугунги қайта қуриш даврида бундай «принцип» билан асло келишиб бўлмайди. Ҳамма нарсага объектив кўз билан қараш керак. Аёлларимиз ичидан ана шундай кишилар етишиб чиқаётганлиги қувончли ҳолдир. Ҳар ким ўз қобилиятига, ўз лаёқатига қараб иш қилиши керак. Мен ана шу принцип тарафдориман.

— Охирги савол: конференциядан сиз коммунист сифатида нималарни кутаяпсиз!

— Шубҳасиз, барча совет кишилари қатори бутун ҳаётимизда туб ислоҳотларни амалга оширилишини кутмоқдаман, албатта. Бошқача айтганда, чуқур маънодаги илмий социализм принциплари қайтадан тикланишини кутмоқдаман. Қуруқ гаплардан амалий ишларга ўтайлик. Гап оз бўлсину, иш соз бўлсин.

Телефондаги суҳбатни
Т. ТОШЕВ олиб борди.

Делегатлар билан учрашув

Телефон орқали мулоқотга марҳамат

Шу кунларда шаҳримиздаги меҳнат коллективларида Бутуниттифоқ XIX партия конференциясининг делегатлари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Коммунистлар ва партиясизлар делегатларга ўз наказларини бермоқдалар, мамлакат коммунистларининг анжуманида кўтарилиши ва ҳал этилиши лозим бўлган масалалар бўйича ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини изҳор этмоқдалар.

Шу йилнинг 10 июнь куни «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг редакцияси соат 17 дан то соат 19 га қадар шаҳримиз аҳолисининг Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегатлари билан телефон орқали бевосита мулоқотини ўтказади. Ана шу куни сиз партия конференцияси ишида иштирок этадиган бир группа делегатларга ўз саволларингизни беришингиз, фикр ва мулоҳазаларингизни, истакларингиз ва таклифларингизни, наказларингизни беришингиз мумкин. «Оқшом» газетхонлари ва шаҳримиз аҳолиси билан бўладиган сиртқи учрашувга В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригада бошлиғи В. Т. Одилов, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Абдулла Ориповлар ташриф буюрадилар.

Шундай қилиб, 10 июнь куни соат 17 дан то соат 19 га қадар 33-99-42 ва 32-53-66 телефонлари орқали Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегатларига ўз наказларингиз ва истакларингизни билдиришингиз мумкин.

Телефон орқали мулоқотга марҳамат, азиз дўстлар!

Бригада пудратига— партиявий ғамхўрлик

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси иш бошлайдиган кунга ҳам саноқли кунлар қолди. Партия ва мамлакат ҳаётидаги бу муҳим анжуманни муносиб кутиб олиш бугунги кунда ҳар бир меҳнат коллективининг шон-шараф ишидир. Чунки унда қайта қуриш жабҳаларининг улкан миқёслари қайд этилиб, совет кишиларининг бунёдкорлик вазифалари янада ойдинлаштирилади. Айни пайтда совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг Тезисларини қизғин муҳокама қилмоқдалар.

Жадаллаштиришнинг ҳаракатлантирувчи кучи — қайта қуриш чиндан ҳам ҳаётимизда кенг миқёс олаяпти, бу айни пайтда қурилиш ташкилотлари фаолиятларида ҳам туб ўзгаришларни вужудга келтираяпти. Жамоатчи мухбиримиз «Ташметрострой» тресги партия комитетининг секретари Ҳаким Олимович МУСАЕВдан ана шу янгиланиш босқичлари ҳақида, партия ташкилоти ишидаги ижобий ўзгаришлар ва тажрибалари ҳақида, хўжалик механизмини такомиллаштиришдаги янгиликлар тўғрисида ҳикоя қилиб беришни сўради.

— Партиямиз мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини тезлаштиришда капитал қурилишнинг аҳамиятига ҳам катта эътибор бериб келмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1986 йил августида қабул қилган қарорида қурилиш хўжалиги механизмини такомиллаштириш бўйича аниқ тадбирлар белгилаб берилди. Қарор қурилишда самарадорликни ошириш, барча қурувчиларнинг ишлаб чиқариш қувватларини, турар жой ва социал-маданий объектларни фойдаланишга топширишни тезлаштиришда иқтисодий манфаатдорлигини вужудга келтириш муҳим йўналиш қилиб кўрсатилди. Зотан, қайта қуришнинг бош омилларидан бири бу пировард-натижадан коллектив манфаатдорлигидир.

КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми экономикада юз бераётган аҳволни тубдан ўзгартириш лозимлигини ўртага қўйди. Бу ўз навбатида экономиканинг кўплаб тармоқларини хўжаликни бошқаришнинг янги методларига ўтказишни тақозо этади. Партия тўла хўжалик ҳисоби, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш билан бир вақтда, меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини кенг оммалаштиришга эътибор қаратмоқда.

— Кечирасиз, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларидан бири—пудрат усули туб янгиланишнинг асоси бўлиб қоляпти. Трестда бунга қандай эътибор беряляпти!

— Бизнинг «Ташметрострой» трестимиз коллективи ҳам коллектив пудратига ўтишга пухта тараддуд кўрди. Ўтган йилнинг январь ойидан бошлаб трестимизнинг қатор бўлинмалари, шу жумладан 2-тоннель отряди, 1 ва 2-қурилиш бошқармалари, механизация ишлари бошқармаси, автобаза коллектив пудрати асосида ишлай бошлади. Бу соҳадаги дастлабки муваффақият эса шу йилнинг январь ойидан бошлаб бутун трестимизга тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш асосида ишлашга имкон яратди.

Муваффақиятнинг замини коллектив пудратга ўтишни идеологик таъминлаш билан қурилиш ташкилотларимизда демократия ва ўз-ўзини бошқаришни ривожлантириш билан боғлиқдир. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини дастуруламал деб қабул қилган трестимиз партия ташкилоти коллективни туб янгиланиш сари тайёргарликка алоҳида эътибор қаратди.

Бундан уч йил бурун, март ойида бўлиб ўтган трест коммунистларининг йиғилишида коллектив пудратга ўтиш тайёргарлиги тадбирлари ишлаб чиқилди. Бунда асосан пудратнинг уч принципига — коллектив меҳнат, коллектив иш ҳақи ва коллектив бошқариш системасини жорий этишга эътибор қаратилди. Ҳозирги кунда эса бу уч принцип ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида ҳаракат мезони бўлиб қолди.

— Ҳар қандай янгилик тўсиқларга учраши табиийдир. Бу янгиликни жорий этиш идеологик жиҳатдан қандай таъминланади!

— Аввало коллектив пудратга ишчилар, инженер-техник ходимларни пухта тайёрлаш лозим эди. Шунинг учун ҳам бошланғич партия ташкилоти трестнинг барча бўлинмалари, участкаларида лекция ҳамда суҳбатларни ташкил этишга, уларни ўтказишга билимдон мутахассисларни жалб қилишга эътиборни қаратди. Ҳар бир ўтказилган тадбир трест партия комитети томонидан назорат қилиб борилди. Масъул ўртоқларнинг ҳисоблари эшитиб турилди. Бу йиғилишларда бригадалар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ўртасида коллектив пудратнинг мақсадлари ва вазифаларини тушунтириш ишлари қандай бораётганлиги, бригадалар инженер-техник ходимларининг ўқувчиларини ташкил этиш, меҳнат коллективлари Советларини сайлаш, қурувчиларнинг коллектив пудратга ўтиш юзасидан умумий йиғилишларни ўтказиш ҳамда бу йиғилишларда қабул қилинган қарорларга оид масалалар кўриб чиқилди. Энг муҳими — тарғибот жараёнларида ҳар бир қурувчи, ҳар бир бригадир пировард-натижадан манфаатдорлигини чуқур ҳис қилишига эришиш эди. Натижада бунёдкорларимиз меҳнатда универсаллик ва ихтисослашиш масалаларини ҳисобга олишнинг аҳамиятигача тушуниб етадиган бўлдилар. Шу сабабли кўпгина бригадаларимиз комплекслаштирилди.

— Хўш, коллектив пудрат трестга нима берди!

— Буни ўтган икки йил ҳисоб-китобларига назар ташласак, яққол кўзга ташланадиқўяди. Трестимизда бу даврда бажарилган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми илгаридагига нисбатан 4,5 миллион сўмликка кўпайди. Бу натижага аввало ишчи кучларини деярли кўпайтирмаган ҳолда эришилди. Бу йил ичидаёқ меҳнат унумдорлиги 25,9 процентга ўсди. Агар 1986 йилда қурувчиларимизнинг ўртача иш ҳақи 270 сўм бўлган бўлса, 1987 йилда бу рақам 385 сўмни ташкил этди.

Қурилиш ишлаб чиқаришида асосий мезон рентабеллик билан ўлчанади. Ўтган йили рентабеллик 17,4 процентга етди. Пландан ташқари бир миллион сўмликдан зиёд фойда олишга эришдик.

Бундай кўрсаткичлар, шубҳасиз, коллектив пудрати натижасидир. У кўп жиҳатдан қурувчилар ойлик иш ҳақининг, улар бажарган меҳнатнинг пировард натижаси билан боғлиқлигини, меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системасини жорий этиш моҳиятини кўрсатди. Трестимиз ташкилотларидаги бригада ва участка коллективлари оз сарф билан сифатли иш бажаришга, топшириқларни муддатидан илгари адо этишга, бунёдкорлик ишларининг қурилиш нормаларига мувофиқ бўлишига интиладиган бўлиб қолдилар. Умуман коллектив пудрат «Ташметрострой»да тўлиқ хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ўтиб ишлашнинг қулай шарт-шароитини вужудга келтирди. Бундан ишлаб чиқариш рентабеллиги даражаси 15 процентдан кам бўлмайди.

— Демак, ишлаб чиқаришнинг ички хўжалик ҳисобини жорий этиш ҳам ўз-ўзидан кун тартибига қўйилибди-да!

— Бу саволга қисман «Ҳа» дейиш мумкин. Бироқ бизда тўлиқ хўжалик ҳисобининг дастлабки икки шарт-шароити амалга ошиши таъминланди-ку, лекин ички хўжалик ҳисоби амалда кенг оммалашганича йўқ. Ваҳоланки, ички хўжалик ҳисоби қуйидан планлаштиришни, моддий меҳнат ва молиявий ресурслардан фойдаланиш аҳволини аниқ назорат қилишни талаб этади. Бу борада шу йилнинг иккинчи кварталидан бошлаб трестимиз бўлинмаларида ва участкаларида чек системасининг жорий қилинганлиги муҳим қадам бўлди. Бунда бажарилган ишнинг план-ҳисоб қиймати белгиланади, сарфиёт аниқ бўлади. Моддий рағбатлантириш масалалари инобатга олинади.

Тўлиқ хўжалик ҳисобига ўтиб ишлашнинг дастлабки ойлари натижалари янги хўжалик механизмининг юксак самарадорлигини кўрсатмоқда. Ишлар ҳажми бўйича топшириқларни бажариш, меҳнат унумдорлиги ортди. Қўрилиш рентабеллиги ишлаб чиқариши эса 32,5 процентни ташкил қилди. Айниқса, бу соҳада ибрат бўлаётган меҳнат коллективларини алоҳида тилга олса арзийди.

Шу кеча-кундузда метро қурилишининг «Тинчлик» станцияси қурилишида фидокорлик намунасини кўрсатиб ишлаётган Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Георгий Люстер бошлиқ бригаданинг муваффақияти ва тажрибаси 2-қурилиш-монтаж-бошқармасидагина эмас, балки трестимизда ҳам ибратли деб айтиш мумкин. 80 кишилик бу коллектив бундан икки йил буруноқ пудрат усулида ишлаб, бу усулнинг афзал томонларини бутун қурилиш жараёнида намоён эта олди. Бу йил эса тўлиқ хўжалик ҳисобида ишлаётган бригада коллективи ички хўжалик ҳисобига доир чек системасини ҳам биринчилар қаторида қўллади. Бригададаги ҳар бир масала планлаштиришдан тортиб бошқарувгача бригада кенгашида ҳал этилаётир. Масалан, ўтган ойда бригада ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, юқоридан тавсия этилган планни рад этди. Амалда 130 минг сўмлик эмас, 115 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш мумкинлигини сарҳисоб қилиб кўрсатди. Улар томонидан қабул қилинган план эса одатдагига нисбатан озроқ ишчи кучи билан 105 процентга бажарилди. Бригаданинг бир қисми ишчилари шу ой давомида бошқа объектларда меҳнат қилдилар. Натижада бригада аъзоларининг ойлик иш ҳақи пировард натижага кўра ҳар қачонгидан юқорироқ бўлди.

Бундай илғор коллективларимиздан яна бири Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Александир Мухиндир. Иккинчи тоннель отрядида аъло даражада ишлаётган бу проходкачилар коллективи меҳнат унумдорлигини ўстиришда энг юқори кўрсаткичларга эришаяпти: тўлиқ хўжалик ҳисобининг афзалликларини ўз фаолиятида намоён этаётган бундай илғор бригадалар трестимизда ўнлаб топилади.

— Метросозларнинг тўлиқ хўжалик ҳисобида ишлашда янада катта муваффақиятларга эришишлари учун нималар халақит беряпти!

— Уларнинг зарбдор меҳнатига тўсиқ бўлаётган бир қатор камчилик ва нуқсонлар, муаммолар ҳам мавжуд. Масалан, қурувчиларимиз айни кунда умумбунёдкорлик графигидан бир йил ўзиб ишлашаяпти. Шу сабабли қурилиш ишларининг лойиҳа-смета ҳужжатларини етказиб беришда лойиҳа ташкилотлари улгуришолмай қолишмоқда. Жумладан, биз айни пайтда Тошкент метроси қурилишининг Юнусобод линиясини бошлаб юборишимиз керак эди. Бироқ қўлимизда ҳанузгача тўлиқ лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқ.

Бу ўринда тўлиқ хўжалик ҳисобида ишлашимизга халал бераётган баъзи мулоҳазаларни ҳам айтиб ўтишга тўғри келади. Бизга қурилиш материаллари ва бошқа моддий ресурсларнинг белгиланган лимитлари камлик қилмоқда. Масалан, айни пайтда кунига 150 тонна цемент ишлатишимиз лозим. Бироқ лимит 100 тонна белгиланган. Унда ортиғини қаердан олишимиз мумкин?!.

Яна бир мисол: ойига қурувчиларимиз 300 тонна арматура ишлатишни талаб қилаётирлар, лимит эса 200 тонна белгиланган. Механизмлар кучидан тўлиқ фойдаланиш учун 30 тонна ёқилғи зарур. Лекин бизга лимитда бор-йўғи 16 тонна белгиланган. Чегарадан чиқиш қийин, албатта.

Хўжалик ҳисоби ўзингга зарур бўлган нарсаларни улгуржи савдо орқали топиб олишингни ҳам тақозо этди. Пулимиз бору, бироқ қаердан шундай маҳсулотни сотиб олишни билолмай гарангмиз. Чамаси, улгуржи савдо бўйича координацион марказ тузиш зарур. Бунда ҳаммага ҳам енгиллик туғиларди. Ўйлайманки, Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида бу масалаларга ҳам кенг эътибор берилади.

Умуман, коллектив пудрат меҳнат мактабини такомиллаштиришнинг энг яхши системасидир. У кишиларни тарбиялайди, меҳнатсеварликка ва ишчанликка ўргатади. Айни пайтда янгиланиш ҳар бир кишининг қизиқиши билан жамият манфаатларининг мос келишига имконият яратади. Шу сабабли техника ресурсларидан оқилона фойдаланишни ўрганиш, янги техника ва технологияни жорий этиш, қурилишда истиқболли материаллар ва конструкцияларни қўллаш, социалистик мусобақани самара берадиган шаклда ташкил этиш бугунги туб ўзгаришларнинг асоси бўлиб қолиши зарур. Ишчи ўз иш жойининг тўлиқ хўжайини экан, унинг коллектив ва жамият олдидаги масъулияти янада ошади. Бу ўз навбатида ҳар бир қурувчининг қизиқиш ва интилишини тобора кучайтириб борадики, у аслида жадал ҳаракатни вужудга келтирувчи кучнинг бош манбаидир. Зотан, қайта қуришни амалга оширишдаги бутун умидимиз ҳам ана шундадир.

Суҳбатни М. РАҲМОНОВ ёзиб олди.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида бу комплекс бригада аъзоларини яхши билишади. Улар бирбиридан чаққон, уддабурон. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияснни муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга интилишяпти. Ш. Абдуллаева, В. Тўлаганова, С. Ёрмуҳамедова, Ш. Темирова, А. Тошпўлатова, М. Исмонлова, Ҳ. Эгамбердиева ва бошқалар ўзаро мусобақада яхши натижаларни қўлга киритишяпти.

Н. Шарипов фотоси.

Контролёр ҳақми?

25-трамвайдан тушаётганимда контролёр Тўхтаева абонементимни текширди. Абонементни шу травмайда компостер қилмагансиз, деб айтди. Трамвай эса жўнаб кетди. Менинг гувоҳларим йўқ эди. Икковимиз узоқ тортишиб қолдик. Шундай қилиб, мактабга — дарсга кечикиб бордим...

Г. БЕКМУҲАМЕДОВА,
ўқитувчи.

* * *

С. ПАРФЁНОВ,
Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи

— Шаҳар электр транспортида ҳақ тўлашнинг тўғри ё нотўғри эканлигини контролёр-ревизор компостердаги турли белгиларга қараб аниқлайди. Ана шу билетнинг Сизда йўқлиги ва вагон номерининг кўрсатилмаганлиги учун ким ҳақ, ким ноҳақ эканлигини аниқлаш имкони бўлмади. Контролёр Тўхтаева билан бўлган сизнинг тортишувингизга сабаб — у билетни салонда эмас, бекатда текширган. Тўхтаева инструкцияга биноан иш қилмаган. Шунинг учун у қаттиқ огоҳлантирилди.

Жўжанинг ҳолига вой

Муқимий кўчасидаги «Қушлар» («Птица») магазинидан 7 сўм 80 тийин тўлаб, иккита жўжа сотиб олдим. Уйга келиб қовурдим, аммо оила аъзоларидан бирортаси қўланса ҳиди бўлгани учун бу овқатни ейишни истамади...

Ф. БАТИРШИНА.

* * *

А. АББОСОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети «Узптицепром» республика саноат паррандачилик бирлашмаси раиси вазифасини бажарувчи

— Магазиндаги жўжачалар текширилганда, улар ўзига хос ғалати таъмга эга эканлиги ва ҳидланганлиги маълум бўлди.

Магазин сотувчиси Ионова ярим фабрикатларни тайёрлаш рецепти ҳақида бизга ҳеч қандай тушунтириш бера олмади. Шикоятчининг иштирокида магазин коллективи ўртасида ярим фабрикатларни тайёрлаш тартиби тўғрисида суҳбат ўтказилди.

Луқма

Яшил «юрак» топталмасин

Кейинги пайтда шаҳримизнинг яшил бойлигини муҳофаза қилишга даъват этувчи плакатлар йўл ёқаларида кўзга кўринарли жойларга илиб қўйилмоқда. Октябрь, Собир Раҳимов, Акмал Икромов, Фрунзе районларининг марказий кўчаларидаги оҳу боласи тасвирланган плакатларда «Усимликлар дунёсини асранг!», «Табиатнинг яшил юраги ҳар доим уриб турсин» деган сўзларни ўқиймиз. Ҳолбуки, бу даъватга айрим ҳамшаҳарларимиз ҳамон лоқайд қарамоқдалар.

Такси ҳайдовчилари машинасига йўловчи олиш ёки тушириш учун йўл ёқасидаги майсазор устида тўхтаганини кўрамиз. Наҳотки, улар не-не меҳнат билан кўкартирилган майсазор машина ғилдираклари остида топталаётганлигини сезишмаса. Бундан ташқари, кўчани кесиб ўтишда, айниқса, ёшлар йўл ҳаракати қоидаларини назар-писанд қилишмайди. Темир панжара билан ўралган гулзорми, яшил майсазорми — барибир ундан ошиб ўтиб кетаверишади. Оқибатда эса ҳозир Навоий, Карл Маркс, Богдан Хмельницкий, Беруний каби марказий кўчалар ёқасидаги майсазорларнинг кўп қисми топталиб, заранг бўлиб кетган. Ахир, бу чимлар қарийб 60—70 километр масофадан не машаққатлар билан олиб келинган.

Шаҳримизнинг малоҳати унинг улкан чинорлари, яшил хиёбонлари, сўлим майсазорлари билан кўркам. Табиатнинг уриб турган яшил «юраги»ни лоқайд тингламайлик.

З. ҲАЙДАРОВ.

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«Бир сўм кассага, тўрт сўм киссага»

Газетанинг шу йил 5 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада шаҳримиздаги баъзи таксиларда рўй бераётган камчиликлар қайд этиб ўтилган эди. Редакция ана шу мақолага шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасидан қуйидаги мазмунда жавоб олди:

Мақола барча таксомотор корхоналарида бўлиб ўтган йиғилишларда муҳокама қилинди. Ҳақиқатан ҳам унда кўрсатилган воқеаларга ўхшаш ҳодисалар баъзи ҳайдовчилар билан бўлиб туради. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнида 12 ҳайдовчи йўлда молиявий интизомни бузганлиги маълум бўлди. Улар коллективда муҳокама қилинади ва тегишли чора кўрилади.

Бундай қусурлар такрорланмаслиги учун эксплуатация бўлими жамоатчилик билан бирга кўчаларда такси хизматини назорат этиб туради. Барча таксомотор паркларида меҳнатсиз даромад топишга қарши тадбирлар ишлаб чиқилган ва бу иш қандай бажарилаётганлиги назорат остига олинган.

«Ётоқхона ўгайми?»

Газетамизнинг шу йил 13 апрель сонида «Ётоқхона ўгайми?» сарлавҳали танқидий мақола босилган эди. Унда Чилонзор массивининг 1-кварталида жойлашган «Главташкентстрой»нинг 15-ётоқхонасидаги камчиликлар кўрсатиб ўтилган эди. Редакция «Главташкентстрой»дан қуйидаги мазмунда жавоб хати олди.

15-ётоқхона ҳақида ёзилган мақола «Главташкентстрой»нинг уй-жой, коммунал хўжалиги бошқармасида ўтказилган йиғилишда кўриб чиқилди. Ҳозир ётоқхонадаги камчиликлар бартараф этилмоқда. Ётоқхонани капитал ремонт қилиш ишлари бошлаб юборилди. Иссиқлик тармоғи ремонтдан чиқарилмоқда. Газ плиталари келтирилди. Ҳар ўн кунда чойшабларни алмаштириш ташкил этилди. «Қизил бурчак»ка телевизор қўйилди ва дам олиш бурчагининг доимий ишлаши таъминланди.

Шу йилнинг тўртинчи кварталида ётоқхонадаги мебеллар алмаштирилади. Уй-жой, коммунал хўжалиги бошқармасига қарашли барча ётоқхоналарда яшовчилар учун қулайлик яратиш чора-тадбирлари белгиланди.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ФАЛАСТИНЛИКЛАРНИНГ ҚЎЗҒОЛОНИ

АММОН. Иордан дарёсининг ғарбий соҳили ва Ғазо секторида фаластинликлар билан Исроил армиясининг бўлинмалари ўртасида рўй берган тўқнашувлар натижасида фаластинлик 64 киши яраланди ва 119 киши қамоққа олинди. Наблус, Набатия, хон Юнус шаҳарлари ва фаластинликларнинг Балата лагерида тўқнашувлар айниқса аёвсиз тус олди.

Минглаб фаластинликлар Тель-Авив бошлаган 1967 йил июнь агрессиясининг 21 йиллигини ҳамда Исроил қўшинлари Ливанга бостириб кирганининг 6 йиллигини Исроилга қарши намойишлар билан нишонладилар. Қаттиқ тақиқлаш ва жазо чораларига қарамай, босиб олинган араб ерларида шаҳар кўчалари ва кварталларига, қочоқлар ўрнашган қишлоқлар ва лагерларга фаластинликларнинг байроқлари осилган эди. Намойиш қатнашчилари Фаластин Озодлик ташкилотини қўллаб-қувватловчи шиорларни баралла такрорладилар, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақилликдан иборат миллий ҳуқуқлари амалга оширилишини талаб қилдилар.

Намойишларни тарқатиб юбориш учун ташланган босқинчилар қўшинлари қуролсиз одамлардан уч олдилар, улар орасида хотин-қизлар ва болалар бор.

Эрон—Ироқ уруши

БАҒДОД. Ироқ ҳарбий вакилининг айтишича. Ироқ ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Эроннинг ғарбий қисмидаги Дизфулдан шимолда жойлашган ва душман ҳарбий мақсадларда фойдаланаётган Теллат-Зинк темир йўл кўпригини бомбардимон қилди. Форс кўрфазида самолётлар «денгиздаги катта нишон»га ҳужум қилди.

Тўп отишмалари чоғида фронтнинг ҳамма участкаларида душман аскарлари ва техникасига талафот етказилди.

НИКОСИЯ. ИРНА агентлигининг хабар беришича, Эрон ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Форс кўрфази ва Уммон кўрфази устида соқчилик қилиб учишларини давом эттирмоқда. Шу учишлар чоғида танкерлар ва бошқа кемаларнинг ҳаракати кузатилмоқда, шунингдек Эрон ҳарбий-денгиз кучларининг чет эл кемаларини ушлаш ҳаракатларига ҳаводан мадад берилмоқда.

Бутун Эрон-Ироқ фронтида тўплар, танклар ва миномётлар ишга солинган отишмалар давом қилди. Жанубий ва Марказий участкаларда душманнинг Эрон қўшинлари жойлашган ерларга суқилиб кирмоқчи бўлган бир неча уринишлари барбод этилди.

Телетайп лентасидан

ВАШИНГТОН. Американинг 17 мингдан кўпроқ ҳарбий хизматчиси НАТОнинг ҳар йили ўтказиладиган «Реформжер» машқларида қатнашиш учун август ойи бошларида Европага келади. Мудофаа министрлиги вакилининг душанба куни айтган гапларига қараганда, АҚШ армиясининг бу қисмлари ГФР ва Бельгиянинг авиабазаларига самолётда келади. Уларнинг жанговар техникаси ҳозир НАТОга аъзо бўлган Европа мамлакатларининг омборларида сақланмоқда. Машқларда зарур бўладиган қўшимча аслаҳалар Европага кемаларда ташиб келтирилади.

ЛОНДОН. Буюк Британияда шу йил май ойининг охиригача 1541 киши орттирилган иммунодефицит синдроми (СПИД) касалига чалинганлиги қайд этилди. 868 киши шу дард оқибатида қазо қилди. Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигининг душанба куни бу ерда тарқатилган баёнотида ана шу маълумотлар бор.

Пиза минораси сақланади

РИМ. Италияда илмий-техник комиссия тузишга қарор берилганлиги эълон қилинди. Бу комиссия «қулаётган» Пиза минорасини қутқариб қолиш учун илгари танлаб олинган тўртта лойиҳанинг қайси бири амалга оширилишини аниқлаб бериши керак.

Маълумки, бундан йигирма йиллар аввал Италия машҳур меъморий ёдгорликни қутқаришнинг энг яхши лойиҳаси учун халқаро конкурс эълон қилган эди. Конкурс шартларига кўра Пиза минорасининг қиёфасида ҳатто майда-чуйда ўзгаришлар ҳам бўлмаслиги керак. Энг муҳими эса у «қулаш» ҳолатини аввалгидек сақлаб қолмоғи лозим.

Шу йиллар ичида профессионал қурувчилар ва ҳаваскорлар минглаб таклифларни ишлаб чиқдилар.

Сальвадор — планетамиздаги қайноқ нуқталардан бири. Мамлакатда қонли гражданлар уруши давом этмоқда, одамлар, шу жумладан бегуноҳ болалар қурбон бўлишмоқда.

Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронти жангчилари Напалеон Дуарте тузуми қўшинларига зарбалар беришмоқда. Сальвадор армияси ва полицияси, ўнг террорчи гуруҳлар партизанлар билан бўлган жанглардаги мағлубият аламини тинч аҳолидан олишмоқда.

СУРАТДА: аксарият сальвадорликлар ана шундай хароба кулбаларда кун кечиришади.

Пренса Латина—ТАСС фотоси.

КАЛЕЙДОСКОП

ДОР... СОТИЛАДИ

ЛОНДОН. Яқинда бу ерда ўтган асрда Кембриж турмаси учун тайёрланган ҳақиқий дор... «ким ошди» савдоси билан сотилажаги эълон қилинди.

1930 йилда турма ёпилгач, жаллоднинг гумаштаси дорни олиб қолган. Шу дор ундан ҳозирги эгаси — Ноттингемшир графлигидаги Уилфорд шаҳарчасининг полициячиси Т. Лэмбли қўлига ўтган. У ўзига ёққан «иншоот»ни ҳовлисига ўрнатган. Бундан қўрқиб юрган хотинининг илтижолари туфайлигина полициячи «хазинасини» аукционга қўйиб сотишга жазм қилган.

Лондондаги жаҳонга машҳур «Кристи» фирмасининг ҳатто кўп нарсаларни кўрган экспертлари ҳам ҳайрон бўлиб қолишган. Уларнинг ҳозиргача бунақанги экспонат билан савдо қилишларига тўғри келмаганди. Шундай қилиб, улар дорни қайси категорияга киритиб сотиш масаласи устида кўп бош қотирганлар ва ниҳоят «боғ мебели» деган категорияда тўхталганлар. Мутахассисларнинг фикрича, дор 20 минг фунт стерлингга «борса керак».

А. С. ПУШКИН.

Чаадаевга атаб

Севги, умид, жимжит шон алдоқлари
Эрмак бўлолмади бизга кўп замон,
Ўтди ёшлигимиз овунчоқлари

Гўёки туш, гўё тонгдаги туман;
Аммо ёнар ҳали бизда иштиёқ,
Ёвуз бу салтанат қилса ҳамки жабр,

Қалбимиз талпинар бетоқат, бесабр,
Ватан даъватига соламиз қулоқ.
Ошиқ йигит ширин висол дамини

Зориқиб кутгандай, бўлиб нигорон —
Муқаддас озодлик минутларини
Ишонч-ла кутамиз энтикиб ҳамон.

Ҳали эрк майлида ёнар эканмиз,
Юрак ҳаёт экан номусга-шонга,
Дўстгинам, ватанга жонни тикканмиз,

Кўнгил орзулари фидо ўшанга!
Ишон, шубҳа қилма, келар у замон,
Балқар бахт юлдузи, — дилбар ва порлоқ!

Россия уйқудан уйғонар, инон,
Шоҳлик вайронаси устига ўрток,
Ёзилажак бизнинг номлар, бегумон.

1818.

МИРТЕМИР таржимаси.

Қушча

Ватаним одатин бегона элда
Мен муқаддас билиб бажармоқдаман:
Баҳор байрамида — гўзал сайилда
Қушчага эрк бериб учирмоқдаман.

Кўнглим шундан топар тасалли — ором:
Худодан нолишим ўринли эмас,
Ахир мен озодлик этолдим инъом
Ақалли биргина жонга бу нафас!

1823.

Ҳамид ҒУЛОМ таржимаси.

У шеър ўқийди...

Пушкин шеър ўқийди, тинглайди борлиқ, —
Қалбини очмишдир завқу ҳавасда.
Жўшаётир шоир, қоқмайди киприк,
Дилга ларза солмиш ҳар бир нафасда.
Тошиб сўйлаётир муқаддас эркни,
Сув, ҳаводек зарур ҳақ, адолатни.
Башар истагини, қалблар дардини,
Изҳор этаётир меҳр-муҳаббатни.
«Ҳаммадан муқаддас инсондир, инсон.
Уни ардоқланг!» деб ўгитлаётир.
Башар ҳам Пушкинни эъзозлаб ҳар он,
Ҳайкали олдида бош эгаётир.
«Инсон ер юзининг жони ва кўрки,
Усиз маъюс, ғариб эрур бу дунё!
Шод умр, шод бахтга асосдир эрки,
Поймол этманг уни, хўрламанг асло!
Эъзозланг!» деб куйин янгратаётир.
Шоир шеър ўқийди.
Ҳайратда қолиб,
Тинглаётир барча эллар лол-ҳайрон.
Шоирни қалбларга сингдираётир,
Авлоддан-авлодга сингмиш онма-он.
Кўз ўнгимда аён пушкинча олам,
Туғдордир жаҳоний даврага илҳом.
Шаънига соз чалмиш жамики одам, —
Қалбида шеърга чексиз эҳтиром.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

Шоирнинг сўнгги нафаси

Хилватгоҳ излаган хотира, армон,
Телба ўй-хаёллар сизга алвидо!
Бугун сеникиман — Журъат, Ғалаён,
Ўжар Эрк қисмати — муборак жазо...
Хайр, хор кимсалар, ялинчоқ кўзлар,
Майда тубан жонлар, нурга кетаман.
Хайр, нафс қурбони — риёкор сўзлар,
Сизларга сўнгги бор видо айтаман.
Мунофиқ кимсалар, этагимдан қоч,
Энтикар тунд осмон, титрайди тоғлар —
Саф-саф гуноҳларни ямлайди ер оч,
Жаранглаб чайқалар — мевали боғлар.
Лабимда тинмас най чалганча хушҳол,
Фируза боғларга кириб бораман.
Мен ҳали қушларда қайтгум минг баҳор,
Қон рангли қабримни гулдай ёраман...

Севара ВАФО.

Пушкин таърифида

«Биз ундаги тасодифий нарсаларни, замона шароити ва мерос қилиб олган шахсий хислатлари билан боғлиқ бўлган нарсаларни — дворянча, замонига хос нарсаларнинг ҳаммасини ажратиб олмоғимиз керак — улар бизники эмас, бизга ёт ва кераксиз нарсалардир. Қачонки, биз уларнинг ҳаммасини четга суриб қўйганимизда, айни мана шу шеърнинг гўзаллиги билан, ҳис ва фикрларни ифодалаш кучи билан ҳеч кимни ўз олдига туширмаган шоир, улуғ рус адабиётига асос қурган шоир гавдаланади».

Максим ГОРЬКИЙ.

А. С. Пушкинга бағишланади

Ўзбекистонда А. С. Пушкин туғилган куннинг 189 йиллигига бағишланган адабий кечалар бошланди. Бундай кечалар XXII Бутуниттифоқ Пушкин шеърияти байрами доирасида ўтмоқда. 6 июнь куни Ҳамид Олимжон номидаги адабиётчилар уйида ҳар йилги пушкинхонлик байрамининг тантанали очилиш маросими бўлди. Унинг қатнашчилари А. С. Пушкиннинг ўзбек ва уйғур, тожик ва корейс, қрим-татар ҳамда СССР халқларининг бошқа тилларига янги таржима қилинган асарларини, улуғ шоирга бағишланган ўз асарларини ўқидилар, Пушкин қадамжолари бўйлаб қилган сафарлари тўғрисидаги таассуротларини ўртоқлашдилар.

Бутун республикада пушкинхонлик ўтмоқда. Клублар ва маданият уйларида, мактаб ва институтларда байрам концертлари ҳамда ёзувчилар билан учрашувлар, сўз усталарининг конкурслари ўтказилди. Китоб-сурат виставкалари ташкил этилди.

(ЎзТАГ)

Тоғларнинг сирли безаги

Тоғларимизга нуқта хол бўлиб тушган ер ости табиий карст бўшлиқлари ва улардаги зилол сувлар табиат ошиқларини ўзига чорлаши бежиз эмас, албатта. Аввало шуни айтиш ўринлики ер ости бўшлиқларини батафсил ўрганмай қурилган сув омборларида сув йиғилмаслиги ёки тўғонлар, бинолар, йўллар бу бўшлиқларга чўкиб, бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлиши карст ҳодисасининг салбий томони бўлса-да, ғор ва булоқларнинг инсон учун фойдали томонлари жуда кўп.

Карст бўшлиқларидаги кўпгина фойдали қазилмалардан ташқари уларга ёғин сувлари йиғилиб, булоқларни йил давомида зилол сув билан таъминлаб туради. Бу булоқлар эса кўпгина тоғ қишлоқларининг бунёд этилишига сабаб бўлган, булоқлар дам олиш уйларини, чорвани, боғу роғларни сув билан таъминлайди. Мутахассислар булоқларни ўрганиш жараёнида аввало уларнинг тўйиниш манбаларини, яъни сув йиғиш майдонларидаги карст бўшлиқларини, дарё ўзанларидаги ўпқонларни ҳамда уларга тушиб сирли йўқолувчи ёғин ҳамда оқар сувларнинг ҳолати ва миқдорини ўрганишади. Сўнгра эса ғорларга тушиб ер ости сув ҳавзасининг турли зоналарида бу сувнинг «саёҳати», уларнинг кимёвий таркиби қандай қарор топиши, ҳарорати, ер ости турли йўналишларидаги тезлиги, қайси сувлар ҳисобига йиғилиши кабилар текширилади. Бевосита текширишнинг иложи бўлмаса махсус бўёқлар ёрдамида уларнинг ер остидаги ҳаракат йўналишлари, тезлиги, ер сатҳига чиқиш жойлари кабилар аниқланиб картага туширилади. Бу қилинган ишлар туфайли булоқлар сири, яъни булоқ сувининг миқдори, таркиби, ҳарорати каби кўрсаткичлари, маълум майдондаги тоғ жинсларида қандай ташкил топиши каби хусусиятлари ойдинлашади. Бу эса булоқлардан оқилона фойдаланиш ва сув йиғиш майдонларининг санитария ҳолатига эътибор берган ҳолда сув сифати ҳақида қайғуруш, «муқаддас» булоқлар сирини фош этиш каби имкониятларни яратади. Лекин ғор ва булоқларнинг барча сирларини, уларнинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини биргина мақолада атрофлича ёритиш қийин. Чунки улар миллион йиллар давомида ер юзида мавжуд, юз минг йиллардан бери эса турли мақсадлар учун фойдаланиб келинмоқда. Инсон ўзига уй қуришни билмасдан олдин табиатдан бошпана сўради. Буни яқинда топилган ва бундан бир ярим миллион йил аввал Танганика ғорида яшаган одамсимон мавжудотлар қолдиқлари кўрсатиб турибди. Кейинчалик аждодларимиз ғорларнинг шифти ва деворларига ўз турмуш тарзини ифодалаб суратлар чизишди, диний маросимлар ва қурбонликлар қилишди, ғордаги нафис тошлардан ҳайкалчалар ясашди, молхона, қўйхона, отхона, «асаларихона», омборхона, шифохона, қамоқхона ҳам қилишди, темир эритиш ва қонунсиз танга ясаш жойи сифатида ҳам фойдаланишди, театр ва концерт зали, қўзиқорин етиштирадиган жой ва ресторан бўлиб ҳам хизмат қилди.

Ғорлардан бошқа манзилга ўтиш йўли ҳамда лаборатория, музей ва туризм объекти сифатида фойдаланилди. Турли фойдали қазилмалар, ҳатто олмос ва олтин ҳам қазиб олинди.

Ҳозирги замон карстшунослик ёки ғоршунослик фанлари ғорларни ва ундаги карст сувларини ўрганар экан спорт ва бошқа фанларнинг энг сўнгги ютуқларидан ҳам фойдаланади, натижада аниқ ва равшан илмий хулосалар чиқаради. Геолог билан археолог, гидрогеолог билан биолог, зоолог билан спортчи коллективлари ғорларда ҳамкорликда ишлашганда энг қизиқ ихтиролар юзага келади. Ғоршунослик фани инсониятнинг эски уйини, яъни мафтункор ер ости қасрларини ва ундаги зилол сувларни қўриқлаш билан ҳам шуғулланади, чунки бу уйларнинг кўпгина бурчакларида балки ҳали очилмаган кўпгина сирлар бўлиши мумкин. Бир қарашда сирлидек кўринган ғорларнинг шу каби хислатлари учун ҳам кўп сонли саёҳатчилар унинг ер ости қасрларини тезроқ кўришга ошиқишади. Афсуски, уларнинг айримлари ғор тинчини баъзан бузишади — ундаги нафис ҳосилаларни синдириб, ўзлари билан олиб кетишади, қадимги одамлар ғор деворларига чизган суратларнинг устидан бўёқ суришади, булоқ кўзида шиша синдиришади ёки унга турли чиқиндиларни ташлашади. Ваҳоланки, тоғ аҳли асрлар давомида уларни авайлаб келишган. Табиат «устахонаси»даги бу нодир омборлардан оқилона фойдаланиш ва улардан келгуси авлодлар ҳам баҳраманд бўлишлари учун уларни табиий ҳолда асраш давримиз тақозосидир.

И. ОТАЖОНОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

Бу гулшан ичраки йўқтур
бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур
чиқса яхшилик била от.

Алишер НАВОИЙ.

Қадимги қўлёзмаларни варақлаганда

Яхши сўз—жон озиғи

(Ҳикоят ва ривоятлар)

Ўзбек халқ оғзаки ижоди ва ёзма адабиёти ҳикоят, ривоят, матал, масал, турли ҳикмату нақлларга жуда бойдир. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати Зикрилла Эгамбердиев ана шу дурдоналарни тўплаб азиз оқшомхонларга туҳфа этди.

«Тинглашга нолойиқ гап-сўзга кар бўл», дейдилар. Мана унга бир мисол. Қадимда бир подшоҳ бир асирни ўлдиришга фармон берди. Шўрлик асир ҳаётдан умиди узилиб, подшони боплаб сўкишга бошлади. Зеро: «Киши жондан умид узгани замон, кўнглида борини этади баён» деган халқ нақли бор.

Подшо сўради: «У нима деяпти?» Софдил вазирлардан бири: «Эй подшои олам, «Ҳар кимки ғазабин ичига ютар, у гуноҳ қилганнинг гуноҳин ўтар», деяпти деб жавоб берди. Подшонинг раҳми келиб, асирни авф этди. Софдил вазирнинг пайини қирқиб юрадиган иккинчи вазир гапга аралашиб деди: «Бизнинг мавқеимизда бўлган одамлар подшо ҳузурида фақат рост сўзлашлари лозим. Бу асир подшони ҳақорат қилди ва шаънига ёмон гаплар айтди». Подшо бу сўзни эшитиб, қош-қовоғини солиб деди: «Сен айтган рост гапдан кўра, унинг ёлғони менга кўпроқ маъқул тушди, чунки унинг ёлғони хайрихоҳлик юзасидан айтилган эди, сеники эса, жиноятга бошлаш учун айтилди. Донишмандлар: «Фитна қўзғатувчи ростдан, маслаҳатли ёлғон яхши», деганлар.

⊙

Низом-ул Мулк олижаноб ва ҳаққоний вазир экан. Биров ҳадя келтирса ҳаммага баб-баравар бўлиб берар экан. Бир кун бир боғбон учта эртаги бодринг келтирибди. Вазир учала бодрингни ўзи еб қўйибди, боғбонга минг дирҳам инъом берибди.

Вазир дам олгани чиққанида, Нодим:

— Жаноб, сиз нима учун учала кўк бодрингни биргина ўзингиз едингиз, сизнинг одатингиз бундай эмас эди-ку? —дебди.

— Бодринглар аччиқ экан, бошқаларга берсам, аччиқлигига чидаёлмай деҳқоннинг кўнглини оғритар эдилар, — деб жавоб берибди Низом-ул Мулк.

⊙

Италиялик артист Алберто Сорди хушмуомала экан. Бир кун ёш жувонлар Сордини ўраб олиб, ундан дастхат сўраб турган эканлар. Шунда бир кампир ҳам уриниб, ниҳоят, Сордига рўбарў бўлибди.

— Жаноб Сорди, қари хотинга ҳам дастхат берасизми? — сўрабди.

— Жоним билан, лекин қани у қари хотин? — деб жавоб берибди Сорди.

⊙

Шоҳ Баҳром мадрасадан қайтаётганида сарой олдида ўтирган бир чолга рўпара келибди. Қария ниҳоятда юпун кийинган, чопонининг астар-авраси ағдарилиб кетган, кўринишидан хастага ўхшарди.

— Ассалому алайкум, ота, — дебди Баҳром бир танга узатиб. — Бетоб кўринасиз, юринг мен билан, ҳакимга кўрсатай.

Чол кўзига ёш олибди.

— Хайр-эҳсонинг мушкулимни осон қилмаса ҳам, ширин сўзинг кўнглимни тоғдек кўтариб юборди, ўғлим, —дебди у чеҳраси очилиб.

Абулқосим Фирдавсий деганларидек:

Фақат яхшиликдан шиор келтиринг,
Агар қиш кўрсангиз, баҳор келтиринг.

⊙

Улуғлар айтадиларки, олти пайтда одамнинг тили жим бўлмаса ундай тилнинг борлигидан кўра соқов бўлмоқ афзалдир. Биринчи—кўп гапиришда, иккинчи — қасам ичишда, учинчи — кишини уялтириб қўядиган беҳуда ҳазил-мутойиба пайтида, тўртинчиси — кишини ёмонлаб тилга олишда, бешинчиси —эркаклар орасида ўзгаларнинг хотини ҳақида гапиришда, олтинчи — ўзини бошқалардан юқори қўйиб, мақтаниш пайтида!

Дўсти дўстидан: — Нега жим бўлиб қолдинг, лом-мим ҳам демайсан?—деди.

Дўсти қоғозу қалам олиб жавоб ёзди. Унда: «Кечаги бемаъни гапдан сўнг тилимни ўн беш суткага қамадим» деб ёзилган эди.

⊙

Айтишларича, бир подшо жуда хушмуомала ва мулойим эди. У ошпазга: «Фалон хил овқат пишир!» деб буюради ва у овқатга кўпгина масаллиқлар солишни айтади. Ошпаз ўша таомни пишириб, бошқа хил таомлар билан подшонинг олдига келтириб қўйди. Подшо ўзи буюрган овқати ичида ўлиб ётган пашшани кўрди ва секин олиб ташлади. Таомдан бир луқма олган эди, ундан яна пашша чиқди. Подшо бу овқатдан қўл тортиб, бошқа таомлардан тановул қилишга киришди. Дастурхон йиғиб олингач, подшо ошпазни чақириб, қулоғига деди: «Мен учун тайёрлаган овқатинг жуда ширин бўпти. Эртага ҳам шунақа овқатдан пишир. Фақат шу шарт биланки, унда пашша озроқ бўлсин!» Ҳозир бўлганлар подшонинг ҳеч бир қўполлик қилмай, мулойим сўзлар билан ошпазни боплаб жазолаганига қойил қолибдилар.

Шоир демиш:

Жазонинг ўрнига, лутф кўрса киши,
Ҳижолат чекишдир бир умр иши.

⊙

Ҳукамоларнинг айтишича, хушхулқликнинг ўнта нишонаси бор экан. Биринчиси — халқ тўғри деб топган нарсага нотўғри деб қарамаслик. Иккинчиси — ўз нафсига инсоф бериш. Учинчиси — айб қидирмаслик. Тўртинчиси —бировдан ёмонлик содир бўлса, уни яхшига йўйиш. Бешинчиси — агар гуноҳкор узр сўра, узрини қабул қилиш. Олтинчиси — муҳожирлар ҳожатини чиқариш. Еттинчиси — эл ғамини ейиш. Саккизинчиси — ўз айбини тан олиш. Тўққизинчиси — эл билан очиқ юзли бўлиш. Ўнинчиси — одамлар билан ширин муомала қилиш.

Бузургмеҳрдан Ануширвон сўради: «Мулойимлик қандай бўлади?». Жавоб берди: «Мулойимликни нишоналари бор. Бири шуки, қовоқ солиб, қаттиқ гапирган одамга очиқ юз ва ширин сўз билан жавоб берилади. Ёмон феъл билан жонни оғритган одамга яхши феъл билан жавоб қайтарилади».

Мулойимликнинг иккинчи нишонаси — ғазаб ўти шуъла уриб, унинг даҳшати ҳаддан ошиб кетса, ўзни тутиб, уни ўчиришдир. Шундай қилганда кишининг дили ҳам, руҳи ҳам таскин топади. Учинчиси, гуноҳкорни жазога маҳкум қилаётганда ғазаб ўтини сўндириб, сўнг чуқурроқ ўйлаб иш тутишдир. Шуни ҳам билмоқ керакки, баъзи вақтда ғазаб мулойимликдан яхшироқдир.

⊙

Саҳрода яшайдиган одамлардан бири саҳрода кетаркан, бир чуқурликда йиғилиб қолган ёмғир сувини кўриб қолди. Бу сув балчиқ, лойга аралашиб ранги ўзгарган, бадбўй бўлиб қолган эди. Умрида шўр сувдан бошқа ширин сувни кўрмаган бу саҳро одами ёмғир сувини бир оз ичиб кўрди, сув унга жуда ҳам ширин туюлди. Севиниб ўз-ўзига:

— Бу сув дунё суви эмас, жаннат суви бўлса керак. Бу жаннат сувидан халифа Хорун-ар Рашидга ҳадя қилсам, у менга, албатта, инъом-эҳсон қилади, шу билан муҳтожликдан қутуламан, — деб ўйлади. Дарҳол ёнидаги кичик бир идишга ёмғир сувини тўлдириб, Бағдод шаҳрига қараб жўнади.

Ўша куни халифа Хорун-ар Рашид одамлари билан бирга саҳрода ов қилиб юрган эди. Ҳалиги одам халифани кўриб қолди. Севиниб дарров келиб Хорун-ар Рашидга таъзим қилди. Идишдаги бузилган бадбўй ёмғир сувини жаннат суви деб мақтаб, халифага тақдим қилди. Халифа идишдаги ранги ўзгарган, бадбўй ёмғир сувини кўриб масалага дарҳол тушунди. У одамга:

— Баракалла, биродар, менга жуда ҳам қимматли ҳадя келтиргансан, бу сув ҳақиқатан бу дунё суви эмас, жаннатдан чиққан сув. Бу муборак жаннат сувини фақат ўзим ичаман, ҳеч кимга бермайман, — деди ва хизматчисига ишора қилиб:

— Биродарим келтирган мана бу муқаддас ва муборак жаннат сувини менинг хос сув идишимга қуйиб қўй, эҳтиёт қилиб сақла, — деди. У одамга минг танга инъом қилиб, Бағдодга бормасдан, ўз уйига қайтиб кетишга буюрди. У киши халифанинг инъомини олиб, севина-севина уйига қайтди.

Кейин одамлар халифадан:

— Нима учун у одамга шаҳарга бормай, шу ернинг ўзидан уйига қайтиб кетишга буюрдингиз?— деб сўрадилар. Хорун-ар Рашид айтди:

— Умрида ширин сувни ичиб кўрмаган у саҳро одами ранги ўзгарган бадбўй ёмғир сувини жаннат суви деб ўйлаб, менга ҳадя қилиб келтирган. Агар мен у келтирган сувни, бузилган сув деб ўзига қайтарсам, унинг кўнгли озор топарди. Шунинг учун сувни олиб қолиб, инъом-эҳсон қилдим, Агар у одам ободонликка борса, ширин оқар сувларни кўрса, бузилган сувни ҳадя қилганидан уяларди. Мен унинг кўнгли озор топмаслиги, уялмаслиги учун шу ердан ўз уйига қайтиб кетишни буюрдим.

⊙

Алишер Навоийнинг дўсти Паҳлавон Муҳаммад шоҳнинг ғазабига учради. Соқол-мўйлабини қириб, калтадум либос кийиб, кўчама-кўча юришга маҳкум қилинади. Паҳлавонни шармандаликдан қутқазиш учун Навоий шоҳга:

— Мен ва Паҳлавон Муҳаммад ёшлигимизда бир хил кийинамиз, бирга юрамиз, деб аҳд-паймон қилган эдик. Буюринг, менинг ҳам соқол мўйлабларимни олсинлар. Калта либос кийгизсинлар, сўнг мен паҳлавон билан бирга кўча кезай, — дебди. Бу сўзларнинг маъносини англаган шоҳ ғазабидан қайтиб, ҳукмни бекор қилибди.

Зикрилла ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

Илғор педагогик тажрибалар

Мактаб ислоҳотини амалга ошириш жараёнида кўпгина илғор педагогик тажрибалар орттирилди. Бу каби ибратли иш усулларига республикамиз ўқитувчиларининг новаторлик ҳаракати туфайли эришилди.

Ана шу бой методик тажрибаларни ўрганиш ва оммалаштириш борасида Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги томонидан муҳим тадбирлар кўрилди. Предмет ўқитувчиларининг методик томондан бойитилган мазкур шахсий тажрибалари алоҳида материал сифатида ишлаб чиқилди.

Маориф министрлиги методистлари ва Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий текшириш институти ходимлари томонидан тайёрланган ушбу методик ишланма «Ўқитувчилар шахсий тажрибаларини умумлаштириш бўйича умумий тавсиялар» деб номланиб, жойларга юборилди.

Акбар АЛИЕВ.

Бола кўзлари

Дунё асли боланинг
Униб-ўсар бешиги.
Тимсоли шалоланинг
Шўх, жарангдор қўшиғи.
Унинг қалбин тинмасин
Мусибатнинг қамчиси.

Кўзлари ёш билмасин
Оғирдир ҳар томчиси.
Олам обод бўлгуси
Одамзод қилса гар аҳд.
Боланинг шод кулгуси
Куррамизга бўлсин бахт.

Қорачиғи ўзимман,
Англанг, дегандай гўё,
Чақноқ бола кўзидан
Боқар бизларга дунё!

Р. ШАРИПОВ фотоси.

«Шеф» ҳузурига

(Ҳажвия)

«Ёмонни кўрмай яхшининг қадрига етиш қийин» деган мақол айнан бизнинг ишхонага тўғри келади. Аввалги бошлиғимиз ёш бўлса ҳам ишбилармон, босиқ, талабчан киши эди. Пайти келса мажлис ўтказарди. Шунда ҳам мен эснайвериб эсим кетарди. Чунки, мажлисга «суяги» йўқларданман.

Ҳозирги шефни сиз сўраманг, мен айтмай. Агар соқол қўйиш замони бўлганда, шефимизнинг оппоқ соқоли кўксига тушарди. Шефинглар мункиллаган чолми, дерсиз. Ҳай-ҳай, ундай дея кўрманг, балога қоласиз-а.

Шефимизнинг эпчиллигига таҳсин ўқимай илож йўқ. Бир кўрсангиз бичув цехининг гулрухсорлари билан гурунг қилиб ўтирган бўлади, бир қарасангиз тикув цехида кимнидир қойиётган бўлади. Кабинетида ҳам бўлиб туради, у ерда ҳам бир ишчиси билан кунига бир-икки марта алоҳида-алоҳида «мажлисча» қилиб олмаса кўнгли тинчимайди.

Ҳа, «мен гап биламан», «иш биламан», деб юрганлар бошлиғимиз олдида ип эшиш у ёқда турсин, калаванинг учини тополмай қолади.

...Бир куни денг, ишга бир ярим минут кечикиб келдим. Бошлиқнинг ўшандаги ҳолатини эсласам, юрагим орқамга тортиб кетади.

— Ҳой, тўхтанг-чи, нега кечикиб келяпсиз! — соатига бир қараб олди-да, бақиришга тушди: — Ахир биласизми, бир минутда қанча иш қилиш мумкин! Билмасангиз, эшитинг. Мамлакатда бир минутда қанча чўян эритилади, қанча кўмир қазиб чиқарилади, қанча бола туғилиб, қанча киши ҳаётдан кўз юмади... — Ҳаммасини бир бошдан айта кетди. Унинг сийрак сочлари тиккайиб кетган, юз йиллик касалдан тургандек кўринадиган заҳил юзи оқариб, юпқа лаблари пир-пир учарди.

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, ўшанда нақ икки соат мени гап билан «дўппослади». Шундай қилиб, мен икки соату бир ярим минут вақтимни бекорга ўтказиб юбордим. Энди иш жойимга бориб иш бошлаган ҳам эдимки, секретарь қиз югуриб келди-да:

— Ҳамма шеф ҳузурига! — деди буйруқ оҳангида.

Яна мажлис! Аммо қанақа мажлис, нима тўғрисида, мазмуни нима, ким муҳокама қилинади, хуллас, ҳеч нима тушунмадим. Фақат мажлис сўнгида шеф шундай деди:

— Ҳа, вақтдан унумли фойдаланинглар, ортиқча гапириб, валақлашиб ўтирганларингни кўрсам чатоқ бўлади.

Биз мажлисдан чиққанимизда қўшни идорадагилар тушликка кетишаётган экан. Биз ҳам тушликка отландик. Шунда секретарь қизнинг қўнғироқдек овози жарангларди:

— Тушдан кейин ҳамма шеф ҳузурига!...

Ойниса БОБОНОВА.

Қулоққа чалинган гаплар

Шунча «ўпкамни қўлтиқлаб», шошиб-пишиб келсам ҳам улгура олмадим...

(Прогулчининг изоҳи).

Бугун: «Ўғрини қароқчи урди».

Эртага: «Суд»...

(Театр афишасидан).

Мана, бир ҳафта бўлди, «ямада» турибман.

(Шофёрнинг гапи).

Опўси, ўғлимизни ўқимаган экан деб камситманг, ўзи топиш-тутишлигина, битта хотин экан-ку, «ўнтасини» ҳам бемалол боқишга қурби етади, айланай...

(Совчилар мақтовидан).

Овсинжон, бизнинг «уруғимизда» бундай «кирди-чиқди» одамлар асло йўқ...

(Аёллар суҳбатидан).

Пештахталаримизда мавжуд бўлган тайёр кийимларнинг размерлари бўй-бастларига, тикилиши ва ранги эса, дидларига маъқул келадиган харидорларни чекланмаган миқдорда лутфан таклиф этамиз...

(Магазин рекламаси).

«Чамадонда» ўн кишилик ўрин бўш...

(Чамадон цехи бошлиғининг ахбороти).

Фозилжон ОРИПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ИССИҚЛИК ФИЗИКАСИ БЎЛИМИ
фазавий ўтиш иссиқлик физикаси лабораториясининг **катта илмий ходими** (фан кандидати)
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 16 июнгача.

Мурожаат учун адрес: 700135, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, «Ц» квартали, «Правда» газетаси» кўчаси, 28-уй. Телефон: 76-86-47.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг

1-«УЗСЕЛЬЭЛЕКТРОСТРОЙ» РЕСПУБЛИКА ТРЕСТИ

Тошкент шаҳрида жойлашган 5-механизациялашган колоннанинг бош инженери вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Номзодлар махсус олий маълумотга ва электр узатиш линиялари ва подстанциялар қурилишида раҳбарлик лавозимларида камида 5 йил ишлаган бўлишлари лозим.

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 ИЮНГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 274-уй. Телефон: 65-90-19.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ФРУНЗЕ ШАҲАР «ОРИЕНТИР» ЁШЛАР ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИЖОДИЁТИ МАРКАЗИ

қўриқлаш-ёнғин сигнализацияси лойиҳалари;
ўт ўчириш системалари лойиҳаларини ишлаб чиқиш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Лойиҳаларни бажариб бериш муддати буюртмачи билан келишиб олинади.

Бажарилган иш учун ҳақ пул ўтказиш йўли билан тўланади.

Бизнинг адрес: 720010, Фрунзе шаҳри, «Молодая гвардия» проспекти, 32-уй. Справкалар учун телефон: 25-64-95.

ПАССАЖИРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти автобусларида пассажирлар ва юклар ташиш қоидаларига кўра

АЛОҲИДА ТОИФАДАГИ ГРАЖДАНЛАР ТРАНСПОРТДА ИМТИЁЗЛИ БЕПУЛ ЮРИШ ҲУҚУҚИГА ЭГА.

Имтиёзлар рўйхати барча автовокзаллар ва автостанцияларда осиб қўйилган:

Автобусларда имтиёзли бепул юриш ҳуқуқига эга бўлган кишилар автобусда жой эгаллаш вақтида автовокзал, автостанция диспетчерига, улар бўлмаган тақдирда — билет сотувчи кассирга мурожаат қилишлари лозим.

Тошкент область автовокзаллар ва пассажир автостанциялари бирлашмаси.

УЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ
КИЕВ ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИГА
1988—1989 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚУЙИДАГИ ФАКУЛЬТЕТЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

МЕХАНИКА (ўқиш муддати — 5 йилу 6 ой) — факультетда: учиш аппаратлари ва двигателларининг техник эксплуатацияси, куч қурилмалари ва учиш аппаратлари функционал системаларининг парвоз эксплуатацияси, техник диагностика ва назорат қилишнинг бузилмайдиган усуллари бўйича инженер-механиклар тайёрланади;

ҲАВО КЕМАЛАРИНИНГ УЧИШ ЭКСПЛУАТАЦИЯСИ (5 йилу 2 ой) — факультетда учиш аппаратлари ва двигателларининг парвоз эксплуатацияси бўйича инженер-учувчилар тайёрланади. Бу факультетга 17 дан 23 ёшгача бўлган, ўрта маълумотли, саломатлиги учишга яроқли, кириш имтиҳонлари олдидан касб психологияси бўйича саралаш ва жисмоний тайёргарлик жиҳатдан кўрикдан ўтган эркаклар қабул қилинади;

АВИАЦИЯ РАДИОЭЛЕКТРОН УСКУНАЛАРИ (ўқиш муддати 5 йилу 6 ой) — факультетда ҳаво кемалари радиоэлектрон ускуналарининг техник эксплуатацияси, аэропортлардаги радиолокация ва радионавигация системаларининг техник эксплуатацияси, аэропортлардаги алоқа системаларининг техник эксплуатацияси бўйича радиоинженерлар тайёрлайди.

АВИАЦИЯ АСБОБ-УСКУНАЛАРИ (ўқиш муддати 5 йилу 6 ой) — факультетда электр асбоблар ва учиш-навигация ускуналарининг техник эксплуатацияси, аэропортлардаги электрлаштирилган комплексларнинг техник эксплуатацияси, учиш-навигация комплексларининг техник эксплуатацияси бўйича инженер-электриклар тайёрланади.

АВТОМАТИКА ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ (ўқиш муддати 5 йил) — факультет ҳисоблаш машиналари, комплекслари, системалари ва тармоқлари, уч хил йўналиш бўйича (ҳаво ҳаракатини бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари, парвозни назорат қилишнинг автоматлаштирилган системалари, авиация тренажёрлари эксплуатацияси) ахборот ва бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари бўйича инженер-системотехниклар тайёрлайди;

АВИАЦИЯ ИШЛАРИ ВА ЮК ТАШИШ (ўқиш муддати 5 йил) — факультетда ҳаво транспортида юк ташишни ташкил қилиш ва махсус бошқариш бўйича ихтисослашган инженерлар тайёрланади;

АЭРОПОРТЛАР (ўқиш муддати 5 йил) — факультет аэродромлар ихтисослари бўйича инженер-қурувчилар тайёрлайди;

АВИАЦИЯ ЕР УСТИ ТЕХНИКАСИ (ўқиш муддати 5 йилу 6 ой) — факультет ёнилғи-мойлаш материалларини сақлаш воситалари, ташиш, заправка ва сифат назорати техник эксплуатацияси, аэропортларда механизация ва автоматлаштириш воситаларини техник жиҳатдан ишлатиш ва ремонт қилиш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди:

Ўқишга 35 ёшдан ошмаган, ўрта маълумотли, саломатлиги бўйича граждан авиациясида ишлашга яроқли кишилар қабул қилинади.

Хотин-қизлар қуйидаги факультетларга қабул қилинади: автоматика ва ҳисоблаш техникаси, аэропортлар.

Ўзлаштириши яхши бўлган студентларга 40 сўмдан стипендия (4-курсгача), 5 ва 6 курсларда эса 45 сўмдан стипендия тўланади.

Барча студентлар битириш муддатида 25 процент баҳосини тўлаш шарти билан формали кийим-бош билан таъминланадилар. Аксарият студентларга ётоқхона берилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Аризалар 26 июндан 15 июлгача қабул қилинади. Аризага қуйидаги ҳужжатларни илова қилиш лозим: ўрта маълумот ҳақида ҳужжатнинг асли, характеристика, 086/У формада медицина справкаси, 3х4 см. катталикда 6 дона фотосурат (бош кийимсиз), паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ОЛДИДАН ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ЙЎЛЛАНМАСИГА МУВОФИҚ МЕДИЦИНА КЎРИГИДАН ЎТИЛАДИ.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 16 ИЮЛДАН БОШЛАНАДИ.

Киев граждан авиацияси инженерлари институтида ўқиш учун зона қабул комиссияларида соҳа бўйича 2 та (конкурсли) **имтиҳон топширилади: МАТЕМАТИКА** (ёзма), **ФИЗИКА** (оғзаки), **РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН имтиҳон** (иншо)**га эса «қаноатланарли» ёки «қаноатланарсиз» баҳолари қўйилади, лекин конкурс имтиҳони ҳисобланмайди.**

Ҳужжатларни қабул қилиш ва медицина кўриги қуйидаги адресда ўтказилади: 700033, Тошкент шаҳри, 33-алоқа бўлими, Гоголь кўчаси, 77-уй, КИИГА филиали.

Зона қабул комиссияларида шу зонага қарашли ва унга яқин бўлган жойлардан келган кишилардан ҳужжатлар қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари вақтида абитуриентларга ётоқхона берилади.

ЭСЛАТМА: «Самолётлар ва двигателларнинг парвоз эксплуатацияси» (борт-инженер) ихтисосига студентлар 2-курсни битирганларидан сўнг механика, авиация ер усти техникаси, авиация радиоэлектрон жиҳозлари ва авиация ускуналари факультетларидан конкурс ўтказиб саралаш йўли билан танлаб олинади.

«Учиш аппаратлари ва двигателларининг парвоз эксплуатацияси» (инженер-учувчи) мутахассислигига ариза берган кишилар қўшимча равишда бурун бўшлиғининг рентгенолог хулосаси ёзилган рентген сурати, турар жойдаги руҳий-асаб касалликлари диспансеридан справка топширадилар.

Киев граждан авиацияси инженерлари институти қабул комиссияси қуйидаги ўқув юртларига қабул ўтказади:

Кировоград граждан авиацияси учувчилари олий билим юрти — инженер-штурман (28 ёшгача).

Граждан авиацияси академияси — ҳаво ҳаракатини бошқариш инженери ихтисосига (25 ёшгача).

Ҳужжат топширувчилар инженер-учувчи ихтисосига қандай ҳужжат топширган бўлсалар шундай ҳужжатлар тақдим этадилар.

Касб излаб—«Шуҳрат»га!

«ШУҲРАТ» мактаб-магазини саноат товарлари кичик сотувчиси ёки контролёр-кассир касбига ҳавас қўйган 17-25 ёшдаги хотин-қизларни ўқишга таклиф қилади.

Ўқишга фақат 8- ёки 10- синф маълумотига эга, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлганлар қабул қилинади.

Ўқиш вақти 5 ва 6 ой.

Таълим рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Ҳар ойда 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия берилади.

Битирувчилар Тошкент шаҳри савдо корхоналарида иш билан таъминланадилар.

Зарур ҳужжатлар: директор номига ариза, аттестат ёки маълумоти ҳақида гувоҳнома, мактаб ёки сўнгги иш жойидан характеристика, иккита 6х9 см ва иккита 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат.

Мактаб-магазин адреси: Тошкент, Чилонзор массиви, 11-квартал, 2-уй, (20, 34, 41, 50, 54, 70, 75, 79, 87, 187, 189-автобусларнинг: 6, 11, [illegible], 13-троллейбусларнинг «Шуҳрат» магазини» бекати, метронинг «Чилонзор» станцияси).

Ҳужжатлар соат 10 дан 18 гача қабул қилинади.

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

СУВ ХЎЖАЛИГИ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

СУВ ХЎЖАЛИГИ ТАШКИЛОТЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ УЙ-ЖОЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА «ИРРИГАТОР» ТУРАР ЖОЙ-ҚУРИЛИШ КООПЕРАТИВИ ТАШКИЛ ЭТИЛДИ.

Бундан ташқари «Ирригатор» кооперативи пуллик хизмат кўрсатиш эвазига Тошкент шаҳри аҳолисини қабул қилади ва кооператив квартиралар бериш йўли билан хизмат кўрсатади.

Кооператив квартира олиш истагида бўлганлар қуйидаги адресга мурожаат қилишлари мумкин: Собир Раҳимов райони, Библиотечная кўчаси, 3-уй.

Метронинг «Пахтакор» станциясидан 42, 93-автобуслар билан «2-туғруқхона» бекатигача борилади. Қабул куни: шанба, соат 10 дан 14 гача.

«ИРРИГАТОР» ТУРАР ЖОЙ-ҚУРИЛИШ КООПЕРАТИВИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг

Ўзбекистон агентлиги.

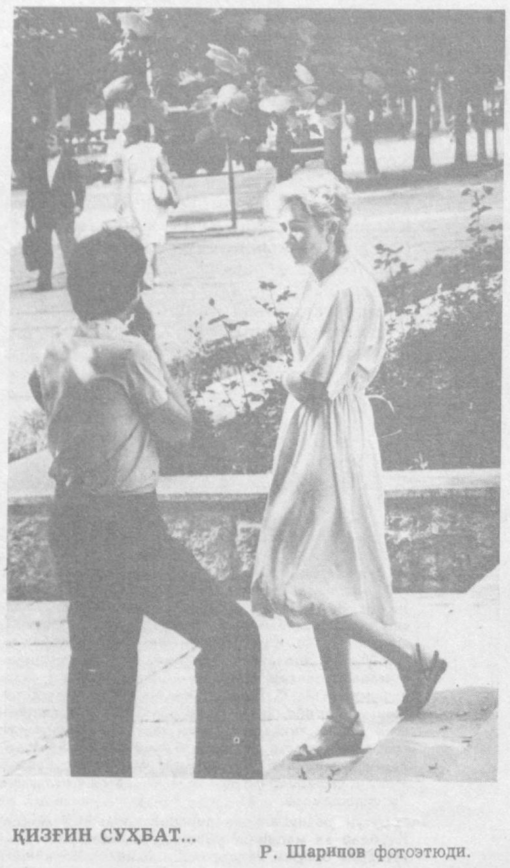

ҚИЗҒИН СУҲБАТ... Р. Шарипов фотоэтюди.

Бахтли қўнғироқ

Бўлган воқеа

Соат миллари олтига яқинлашгани сари унинг безовталиги орта борди. Бориш-бормаслигини ўйлаб ҳеч бир тўхтамга кела олмасди. Ниҳоят учрашув вақтига ўн минут қолганда ирғиб ўрнидан турди-ю, машинасига ўтириб жўнаб кетди. Йўлда кетиб борар экан, кўз ўнгидан Дилдорнинг сарвдек қомати, чаросдек кўзлари, ҳамиша битта қилиб ўриб юрадиган узун сочларидан тортиб ол ранг лабларигача бир-бир ўта бошлади... Ҳа, табиат бу қизни тўкис яратган, дея ўйларди у.

— Менчи? Уни алдаб юришга ҳаққим борми? Беғуноҳ бир гўзални алдаш қабиҳлик-ку, — деди ўзига ўзи.

Йўлни бошқа томонга бурди. Қаёққа кетаётганини ўзи ҳам билмай анча вақт шаҳар кўчаларида айланиб юрди... Дилдор Равшанни кута-кута тоқати-тоқ бўла бошлади. Соат етти. Равшандан ҳамон дарак йўқ. Қайтиб кетишга негадир кўнгли чопмайди. Гўё у ҳозир шошганча келиб қоладигандай...

— Дилдор, — дея чақирди уни кимдир.

Қиз орқасига ўгирилиб сирдош дугонаси Муҳаррамни кўрди. Севинганича у томон юрди. Дугоналар Муҳаррамнинг тўйидан бери кўришмаган эди.

— Вой, Муҳаррам, сенмисан?..

— Ўхшайманми?.. Қани олдин бир саломлашиб олайлик-чи. Ҳа, айтгандай, бу ерда нима қилиб турибсан?

— Ўзим...

— Ростига ўтавер, кўзларингдан уқиб турибман. Кимни кутяпсан, Равшанними?

— Ҳа.

— Танишганларингга бир ҳафта ҳам бўлмай, турмушга чиқиб кетдим. Кейин ҳеч гапдан хабарим бўлмади. Хўш, тўй бўладиганми?

— Нима дейишниям билмайман. Хабаринг бор, ўша жала ёққан кун машинасида мени уйга олиб бориб қўйди-ю, танишиб қолдик. Кейин тез-тез мени ишдан чиқишимни кутадиган, уйга кузатиб қўядиган бўлди. Гапга чечан, ақлли, ҳазилкаш йигит. Қаердадир инженер. Унинг тўғрисида билганларим шунинг ўзи... Бир неча марта учрашдик, лекин бирор марта кўнглида нима гап борлигини айтмади. Кўришганимизда ҳам уйимиз яқинидан машинасига ўтказади-да, кўчаларни айлантириб уйга кузатиб қўяди. Бирор марта машинасидан тушмайди-ям. Бугун эса учрашувга ҳам келмади. Энди...

— Нега жим бўлиб қолдинг?

— Вой, Муҳаррам, узр... Қара, у келаяпти,

Муҳаррам узоқда, дарахт остида турган қип-қизил «Жигули» машинаси, ундан ўзларига қараб турган йигитни кўрди.

— Бор, бора қол, — деди Муҳаррам дугонасига. Дилдор чала-ярим хайрлашганича югуриб кетди...

— Кечиринг, Дилдор, — деди Равшан чиқаётган қизга.

— Ҳечқиси йўқ. Зарур ишингиз чиқиб қолгандир-да.

— Йўқ. Бугун сизнинг олдингизга келмоқчи эмасдим.

— Нега?

— Биласизми Дилдор, мен ёшлигимданоқ бир нарсадан —кимнидир ёқтириб қолишдан жуда чўчирдим. Ўзимни доимо қизлардан узоқ олиб юрдим. Аммо сизга келганда иродам етмади. Ҳар сафар, бас, бошқа кўришмайман, дейману, лекин яна бир марта кўриб келай, бу охиргиси деб сиз томон бораман. Мен сизни бахтли қила олмайман. Ишонинг, бу гапни сизга ярим йилдан бери айтмоқчи бўламану, айта олмайман. Биз бошқа кўришмасак керак. Кечиринг, Дилдор.

— Сабабини айтинг...

Равшан бир оз тараддудланиб қолди. Қайрилиб орқа ўриндиқда ўтирган Дилдорга яхшилаб тикилиб қаради. Лаблари енгил титради. Ҳазин бир товушда:

— Буни гапиргандан кўрсатган яхшироқ.

— Кўрсатган?..

— Ҳа!

Равшан машинанинг эшигини шартта очди-ю, ерга тушди.

Дилдорнинг кўзлари ҳайратдан катта-катта очилиб кетди. Қўлларини мушт қилиб, лабини беркитди. Равшан эса орқа ўгириб турар, қизнинг ҳолатидан бехабар эди. Унинг ҳадеганда ҳаяжони босилавермади. Наҳотки ниҳоятда гавдали кўринган Равшан бўйи шу қадар паст бўлса?! Нима учун оёқлари бу қадар калта? Йигит ундан анча паст-ку!

Равшан машинага қайтиб чиқди-ю, сўзсиз машинани ҳайдаб кетди. Улар бир зумда Дилдорлар маҳалласига етиб келишди. Машина тўхтаганда ерга тушган Дилдор эшикни ёпишга ҳам улгурмади. Равшан машинани шиддат билан елдириб кетди...

... Шу кеча йигит эрталабгача ухлай олмади. Унинг кўз ўнгидан Дилдор нари кетмасди. Ҳаётида биринчи марта шу кеча кўзларига ёш олди.

Тонг отиб, кун ёриша бошлади ҳамки, унинг дили ёришмади.

Кутилмаганда телефоннинг қаттиқ қўнғироғи хаёлини бўлиб юборди. Истар-истамас бориб трубкани олди.

— Равшан сизмисиз?

Дилдорнинг овозини эшитиб беҳолгина стулга ўтириб қолди.

— Алло, ким бу?

— Менман, Дилдор.

— Салом, аслида кеча хайрлашмасдан зарда қилиб ташлаб кетганингиз учун аразлашим керак эди. Сиз... сиз яхши одамсиз... Сиз менга кераксиз? Эшитяпсизми, нега жимсиз?..

— Эшитяпман Дилдор, эшитяпман...

Моҳира МАМАДАЛИЕВА.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Автомобилда сафар қилинг!

ТУРИСТ — ТУРИСТИК ПУТЁВКАЛАР СОТИШ БЮРОСИ

ЎЗ ШАХСИЙ МАШИНАНГИЗДА МАРОҚЛИ САФАРГА ЧИҚИШНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

АВТОТУРИЗМ САЛОМАТЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ, ЖИСМОНИЙ ЧИНИҚИШГА ИМКОНИЯТ ЯРАТАДИ, ФОЙДАЛИ ҲАМДА МАЗМУНЛИ ДАМ ОЛИШ УЧУН ҚУЛАЙ ИМКОНИЯТЛАР ОЧАДИ.

АВТОТУРИСТИК САФАРЛАРГА СОТИБ ОЛИНГАН ПУТЁВКАЛАР АСОСИДАГИНА ЧИҚИЛАДИ.

ПУТЁВКАЛАР СОТИШ БЮРОСИ АВТОҲАВАСКОРЛАРГА ҚУЙИДАГИ ТУРИСТИК МАРШРУТЛАРНИ ҲАВОЛА ЭТАДИ.

413-маршрут — «ФАРҲОД» ТУРИСТИК БАЗАСИ — «САНЗАР» туристик базаси, 10 кун давом этади, путёвка баҳоси— 72 сўм;

22-маршрут — «ФАРҲОД» СУВ ОМБОРИДАН БОШЛАБ ТОЖИКИСТОН ДЕНГИЗИГАЧА», 15 кун давом этади, путёвка баҳоси —100 сўм;

Маршрут «ФАРҲОД» туристик базасида бошланиб, «ТОЖИКИСТОН ДЕНГИЗИ» туристик базаси, Қайроққум» шаҳрида тугайди.

42-МАРШРУТ 16 кун давом этади, Путёвка баҳоси— ҳар хил 2, 3, 4 кишилик оилавий путёвкалар.

Маршрут Роҳат кўли дам олиш зонасидан бошланиб, сўнгра туристлар Иссиққўл кўлига жўнаб кетадилар, у ерда 12 кун дам олинади.

Путёвкаларни қуйидаги адресдан сотиб олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 115-уй. (метронинг «М. Горький» станцияси). Телефонлар: 67-64-89, 67-84-07.

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Абонентларга автомат алоқанинг янги йўналишлари хизмат кўрсата бошлади.

Йўналишларнинг номи	Код	Справкалар бюроси
Архангельск	81800	30000
Новгород	81600	93011
Удмурдистон АССР район маркази:		
Камбарка	34153	22242

ИЛОВА:

Шаҳарларга чиқиш тартибидаги ўзгаришлар:

АШХОБОДДА справкалар телефон номери ўзгарди — 51556 ўрнига 96550 номери терилади.

Қорақалпоғистон АССР нинг ТАХТАКЎПИР район марказида справкалар телефони ташкил этилди —52222.

Тошкент областининг Калинин район марказида справка телефони ўзгарди — 54222 ўрнига 52222 номери терилади.

Тува АССР — ҚИЗИЛ — 394+00+XXXXX ўрнига 394+22+XXXXX номери терилади.

1988 йил май ойидан бошлаб — ЧЕЛЯБИНСК — 351+0+XXXXXX ўрнига 351+2+XXXXXX номери терилади.

— КУРСК — 071+00+XXXXX ўрнига 071+22+XXXXX номери терилади.

— ЛИПЕЦК — 074+0+XXXXXX ўрнига 074+2+XXXXXX номери терилади.

— ОРЁЛ — 086+00+XXXXX ўрнига 086+22+XXXXX номери терилади.

СМОЛЕНСК — 081+00+XXXXX ўрнига 081+22+XXXXX номери терилади.

Шаҳарлараро телефон сўзлашувлари учун буюртмалар 44-09-11, 44-23-05 телефонлари орқали қабул қилинади.

Тошкент телеграф-телефон станцияси группа бўлиб шаҳарлараро телефон алоқасига чиқиш учун телефон каналларини бериб туради.

Зарур бўлиб қолган вақтда кенгашларни магнитофон кассетасига ёзиб олиш имконияти ҳам мавжуд.

Справкалар юзасидан 44-18-20 телефони орқали мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕГРАФ-ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ҲАМЗА РАЙОН КОРХОНАЛАРИГА:
рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг созловчилари ва операторлари, электр газ пайвандчилар, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарлар, электриклар.

«Главташкентстрой» 8-қурилиш трестининг
4-ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА:
электр пайвандчилар, монтажчилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар.

«ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:
тикувчилар, тикувчилик асбоб ускуналари ремонти бўйича слесарлар, 5-6 разрядли электриклар.

ФРУНЗЕ РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА:
токарлар, фрезерчилар, силлиқловчилар, қолипловчилар, созловчилар, йиғувчи слесарлар, техника назорати бўлимининг контролёрлари, мастерлар, инженер-технологлар, электрончилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА:
нуширлар, фальцовкачилар, қоғоз қирқувчи.

ТОШКЕНТ ГРАМПЛАСТИНКАЛАР ЗАВОДИГА:
бош бухгалтер ўринбосарлари, цех бошлиғи, бош метролог, молия ишлари бўйича экономист, юксак ва ясси нашр этиш бўйича ноширлар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Космонавтлар проспекти, 6-уй;
Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй;
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй;
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.
Ҳамза район пункти — Ҳасанова кўчаси, 10-уй;
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй;
Собир Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй;
Акмал Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21-уй;
Сергели район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/VI да **Зебуннисо,** 10/VI да **Уйқудаги гўзал.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА 9/VI да **Узоқ қишлоқ** (19.00 да), 10/VI да **Отасининг қизи** (19.00).

Кино

9 ИЮНДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «53-ЙИЛНИНГ СОВУҚ ЁЗИ» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Ватан — «КУМУШ НИҚОБ» (тоқ соатларда ва 20.45).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ДЎСТ» (жуфт соатларда).
Нукус — «СИНДБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (тоқ соатларда ва 20.45).
Москва — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (тоқ соатларда ва 20.40).
Восток — «АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (18.30, 21.00).

10 ИЮНДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «53-ЙИЛНИНГ СОВУҚ ЁЗИ» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Ватан — «КУМУШ НИҚОБ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ТУН СЎНГИДА» (11, 14, 17, 20.00).
Нукус — «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
Москва — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (тоқ соатларда ва 20.40 да).
Восток — «АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (11, 13.30, 16,18.30, 21.00); «ЁВВОЙИ ТЎНҒИЗ ВА АЁЛ ТАСВИРИ ТУШУРИЛГАН СУРАТ» (жуфт соатларда).
Чайка — «САЛЬВАДОР» (11, 13.30, 16.00).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР ВА КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Хўжалик ҳисобидаги «Стимул» ёшларни ишга жойлаштириш хизмати

ҳамма қизиққан кишиларга тўлиқ бўлмаган иш куни, иш ҳафтаси ёки уй режимида вақтинча иш билан машғул бўлиш учун малакаси бўлмаган ишчи кадрларни иш билан таъминлаш юзасидан

ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй. «Стимул» ёшларни ишга жойлаштириш хизмати.

Телефонлар: 33-51-33, 32-10-79.

Ўзбекистон ССР «ГЛАВОХОТА» қошидаги «БИОЛОГ»
КООПЕРАТИВИ
Ҳар килограмми 4 сўм 62 тийиндан 400 килограмм миқдордаги ортиқча «УЗОМЕС-5» герметикани
СОТАДИ

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 3-Жуковский тупиги, 17-уй. Телефон: 33-20-96.

ГРАЖДАНЛАР, КООПЕРАТИВЛАР, ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗГИПРОСЕЛЬСТРОЙ» ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ «ПРОЕКТИРОВЩИК» КООПЕРАТИВИ

хусусий уйлар, маданий оқартув объектлари қурилиши лойиҳа-смета ҳужжатлари, аҳоли истиқомат жойлари ва боғдорчилик-сабзавотчилик участкаларини текислаш ва уй-жойлар қуриш лойиҳаларини бажариб бериш юзасидан

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бажарилган иш учун давлат нархларига кўра ҳақ тўланади.

Кооператив адреси: 700112, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 10-квартал, 21«а» уй. Телефон: 76-83-65.

ЭКО КООПЕРАТИВИ

республика диагностика маркази базасида замонавий диагностика методларини қўллаган ҳолда

ЮРАК-ҚОН СИСТЕМАСИНИ ТАДҚИҚ ЭТАДИ

Адрес: Тошкент шаҳри, 1-ТошМИ клиникаси, РКДП, 4-корпус, 7-қават, велоэргометрия кабинети. Телефон: 46-32-37.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти коллективи физика-математика фанлари кандидати, катта илмий ходим Р. Ҳ. Муҳитдиновага отаси

Ҳусниддин МУҲИТДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. 12813. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 20.00 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. 2137. Тиражи — 108. 220 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.